

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΣ ΑΡΧΙΣΤΟΣ



Τιμή τεύχους Δραχ. 5

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΑΚΕΔΟΝΟΜΑΧΩΝ

Η ΕΘΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ

“Ο ΠΑΥΛΟΣ ΜΕΛΑΣ,,

ΟΔΟΣ ΕΓΝΑΤΙΑΣ 40 — ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΣΤΟΑ 18

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΚΕΝΤΡΟΝ: ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ!

Ἄξιούπολις, Ἀμύνταιον (Σόροβιτς) Ἄλμυρὸς, Βλάτση, Βαρυμπόπη, Βέρροια, Βύλος, Βογατσικόν, Γαλάτιστα, Γενιτσά, Γουμένισσα, Δράμα, Ἐδεσσα, Ἐλασσών, Καστοριά, Κουλακιά, Κοζάνη, Καζακλάο, Κιλκίς, Κάρπη, Διαρίγκοβον, Λαμία, Μαύροβον, Νιγρίτα, Νάουσα, Πρόμαχοι, Παλαιοχώριον, Σιάτιστα, Σωχός, Σέλιτσα, Σιδηρόκαστρον Τύρναβος, Τσοτύλιον, Τρίκαλα, Νέον Πετρίτσι.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ

Ἐκδιδόμενον ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐθνικῆς Ὄργανώσεως
" Ο ΠΑΥΛΟΣ ΜΕΛΑΣ ,, καὶ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Προέδρου αὐτῆς Γ. ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΥ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΕΓΝΑΤΙΑ 40 - ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΣΤΟΑ ΑΡ. 18

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ "ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ,"

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Ἐθνικῆς ὀργανώσεως «Ὁ Παῦλος Μελάς» ἐκπληροῦν διακατὴ πόθον τῆς ὀλομελείας αὐτοῦ, συμπεριληφθέντα καὶ εἰς τὰ ψηφίσματα τῶν συγκροτηθέντων συνεδρίων αὐτοῦ, προήλθεν εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ ἐκδίδῃ περιοδικὸν ὑπὸ τὸν τίτλον

«ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ».
Τούτου σκοπὸς ἔσεται :

Θὰ ἐπιδιώξῃ κυρίως τὴν συγκέντρωσιν τοῦ πολυτίμου ἱστορικοῦ ὕλικου τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνος, ἵνα ἐπιτευχθῇ ἐν καιρῷ ἡ συγγραφή πλήρους ἱστορίας αὐτοῦ, ἡ ὁποία, ὡς γνωστὸν, ἐγκλείει λαμπρὰς σελίδας πατριωτισμοῦ, ἡρωϊσμοῦ, καὶ αὐτοθυσίας καὶ καταδειχθῇ οὕτω ἡ μεγίστη σπουδαιότης αὐτοῦ ὡς κατ' ἐ-

ξοχὴν ἐθνικοῦ ἀγῶνος, ὡς παρασκευαστικοῦ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Μακεδονίας, ἡ ὁποία ἐσημείωσεν εἰς τὴν νεωτέραν Ἑλληνικὴν ἱστορίαν αὐτὴν τὴν σωτηρίαν τοῦ ἔθνους καὶ ἤνοιξε τὰς πύλας τῆς ἐλευθέρως Μεγάλης Ἑλλάδος.

Θὰ καλλιεργήσῃ συγχρόνως τὴν ἣν ἐνέχει σπουδαιότητα ἡ Μακεδονία ὡς Ἑλληνικὴ χώρα διὰ τὸν ὅλον Ἑλληνισμόν, ἵνα προαχθῇ αὕτη ἔτι μᾶλλον εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ ἔθνους.

Εἶναι αὐτονόητον ὅτι δὲν θέλει παραλείπει ὅπως καταστήσῃ τὸ περιοδικὸν καὶ συντελεστὴν τῆς τόνωσης τοῦ πατριωτικοῦ καὶ ἐθνικοῦ φρονήματος, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἠδυνήθη τὸ ἔθνος νὰ ἐπιτελέσῃ γεν-

ναῖα ἔργα καὶ διεξαγάγῃ νικηφόρος ἀπελευθερωτικὸς καὶ ἐκπολιτιστικούς ἀγῶνας.

Δὲν θὰ παραλείπει ἐπίσης νὰ συντελέσῃ καὶ εἰς τὴν ἠθικὴν ἐπίρρωσιν τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας διὰ τῆς διαφυλάξεως τῶν ἱερῶν τοῦ ἔθνους παραδόσεων καὶ τῶν μεγάλων αὐτοῦ ἰδανικῶν, ἀνευ τῶν ὁποίων δὲν δύναται τοῦτο νὰ χωρήσῃ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἱστορικοῦ του προορισμοῦ.

Πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ του τούτου ἐπικαλεῖται τὴν ὑποστήριξιν ὄχι μόνον τῶν μελῶν τῆς ὀργανώσεως, τὸσον τοῦ κέντρου ὅσον καὶ τῶν παραρτημάτων αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ συμπάσης τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας, ἡ ὁποία δὲν ἀμφιβάλλομεν, κατ' ἀξίαν ἐκτιμᾷ τὸν τοιοῦτον αὐτοῦ σκοπὸν.

Γ. ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΥ

Σειρὰ ἄρθρων

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΙΣ ΤΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

Ἡ σημασία του ὡς ἐθνικοῦ ἀγῶνος — Ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς Μακεδονίας σωτηρία τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Α.

Ἡ ἔκδοσις τοῦ περιοδικοῦ τούτου ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Ὄργανώσεως «Ὁ Παῦλος Μελάς» κύριον σκοπὸν ἔχει, ὡς καὶ εἰς τὴν ἐκδοθεῖσαν ἀγγελίαν διαλαμβάνεται, τὴν ὁποίαν ἀνωτέρω ἀναδημοσιεύομεν, νὰ συγκεντρώσῃ τὸ πολυτίμον ἱστορικὸν ὕλικον τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνος. Τούτου μέρος μὲν εἶναι κατεσπαρμένον εἰς διαφόρους μονογραφίας καὶ ἐξιστορήσεις μεμονωμένων γεγονότων καὶ ἀναμνήσεις τῶν ἐπιζώντων ἔτι

ἐκ τῶν ἀγωνισθέντων εἰς αὐτὸν στρατιωτικῶν καὶ πολιτῶν Μακεδόνων καὶ ἐν γένει Ἑλλήνων καὶ ξένων, μέρος δὲ εἶναι παρεριμμένον εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν καὶ οὐδεμία δύστυχῶς μέχρι τοῦδε ἐλήφθη φροντίς πρὸς περισυλλογὴν αὐτοῦ καὶ συναρμολόγησιν εἰς εἰδικὴν τοῦ ἔθνους ἱστορικὴν περίοδον καὶ συγκρότησιν τῆς νεωτέρας μακεδονικῆς ἱστορίας. Τὸ περιοδικὸν μας σκοπὸν ἔχον νὰ περισυλλέ-

ξῇ τὸ ἱστορικὸν ὕλικον τοῦτο παρακαλεῖ τοὺς κατέχοντας τοιοῦτον ὅπως εὐαρεστηθῶσιν ν' ἀποστείλωσιν αὐτὸ εἰς ἡμᾶς πρὸς δημοσίευσιν, ὡστε ὁ ἱστορικός τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνος νὰ ἔχῃ τοῦτο ὑπ' ὄψιν του καὶ δυνηθῇ νὰ συγγραφή πλήρη καὶ ἀρτίαν ἐπιστημονικὴν ἱστορίαν αὐτοῦ, ἡ ὁποία ὡς γενικῶς γνωρίζομεν, ἐγκλείει λαμπρὰς σελίδας τοῦ πανθομολογουμένου πατριωτισμοῦ τοῦ Ἑλλήνου ἐν γένει καὶ ἰδίᾳ τοῦ Μακεδόνο, ἡρωϊσμοῦ καὶ αὐτοθυσίας εἰς τὸν βωμὸν τῆς Ἑλληνικῆς πατρίδος.

Ἡμεῖς εἰς σειρὰν ἄρθρων τοῦ περιοδικοῦ μας καθήκον ἔχομεν νὰ προτάξωμεν γενικὴν τινα ἀνασκόπησιν τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνος, ἵνα διαλάμψῃ ἡ ἱστορικὴ του ἀξία ὡς κατ' ἐξοχὴν ἐθνικοῦ ἀγῶνος καὶ προδιαγράψωμεν τὰ κύ-

ρια κεφάλαια αὐτοῦ, τὰ ὅποια πρέπει νὰ συγκροτήσουν τὴν ιστορίαν του.

Ὅταν λέγωμεν Μακεδονικὸν ἄγωνα δὲν ἐννοοῦμεν μόνον τὴν ἐνοπλον κατὰ τῶν Βουλγάρων ἀμυναν, τὴν ὁποίαν προέταξεν ὁ ἑλληνισμὸς κατὰ τῶν Βουλγάρων ἰδίᾳ, οἱ ὅποιοι ἐπεχείρησαν ἀπὸ τοῦ 1897 καὶ ὀλίγον βραδύτερον ἀπὸ τοῦ 1903 νὰ ἐξαφανίσουν τὸν Ἑλληνισμὸν τῆς Μακεδονίας διὰ συμμοριῶν καὶ δολοφονιῶν καὶ παραστήσωσι τὴν χώραν βουλγαροκρατομένην ὑποκινούμενοι καὶ βοηθούμενοι ὑπὸ τῆς Μεγάλης Ρωσίας, ἀλλὰ πρέπει νὰ συμπεριλάβωμεν τοὺς μακροὺς, συστηματικοὺς καὶ πατριωτικοὺς ἀγῶνας τοῦ Ἑλληνισμοῦ κατὰ τοῦ Σλαυϊσμοῦ ἐν γένει, τοῦ ὁποίου ἢ κατὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐχθρότης καὶ ἢ πρὸς κατάκτησιν τῆς Μακεδονίας πρόθεσις ἐξεδηλώθη σαφῶς ἀπ' αὐτοῦ τοῦ Ρωσσοτουρικοῦ πολέμου καὶ τῆς ἰδρύσεως τῆς Βουλγαρικῆς ἡγεμονίας, ἥτοι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1876—1877. Ἀκριβῶς δὲ ὁ κατὰ τῆς Τουρκίας πόλεμος τῆς Ρωσίας, ὡς καὶ ἡ ἰδρυσις ὑπ' αὐτῆς τῆς Βουλγαρικῆς ἡγεμονίας ἀπέβλεπεν εἰς τὴν διανοήσιν τῆς πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν καθόδου τῆς Ρωσίας καὶ τὴν προσκόπων αὐτῆς Βουλγάρων πρὸς τὴν Θεσσαλονίκην, ἵνα ἐπιτευχθῆ ὁ πλήρης τῆς Βαλκανικῆς ἐκσλαυϊσμός.

Ἡ τειαύτη δὲ καταφανὴς γενομένη πρόθεσις τῆς Ρωσίας καὶ τοῦ Σλαυϊσμοῦ καθόλου προεκάλεσε τὴν ἀντιζηλίαν καὶ ἀντίδρασιν τῶν ἄλλων εὐρωπαϊκῶν κρατῶν καὶ δὴ τῆς γείτονος Αὐστρίας καὶ τῆς θαλασσοκράτειρας Ἀγγλίας, ἐπήγαγεν ἐξ αὐτῶν ὀφροβερὸς ἀνταγωνισμὸς αὐτῶν καὶ ἐγέννησε τὸ πολυθρόλητον Ἀνατολικὸν ζήτημα, τοῦ ὁποίου τὸν γόρδιον δεσμόν ἀπετέλεσεν ἡ Μακεδονία. Κατακτωμένης δὲ τῆς Μακεδονίας ὑπὸ τοῦ Σλαυϊσμοῦ καὶ ἐξαφανιζομένου τοῦ Ἑλληνισμοῦ ποία θὰ ἦτο τύχη καὶ τὸ μέλλον τοῦ ὅλου Ἑλληνισμοῦ ὡς ἐθνικότητος καὶ ὡς φυλῆς καὶ μάλιστα ἐν αὐτῇ τῇ κοιτίδι τῆς γεωγραφικῆς καὶ ιστορικῆς του ἐγκαταστάσεως;

Τοῦτο δὲν εἶναι δύσκολον νὰ συμπεράνη τις. Θὰ ἦτο σωματικὴ καὶ ψυχικὴ καὶ πνευματικὴ ἀσφυξία αὐτοῦ, θὰ ἦτο περιορισμὸς τῆς ἐλευθέρως αὐτοῦ δράσεως ὡς κοινωνίας καὶ ὡς ἔθνους ἐντὸς τῶν ἐκείθεν τοῦ Ὀλύμπου βραχῶδων ἐδαφῶν ὄνειρολοῦντος καὶ κλαίοντος τὰ περασμένα μεγαλεῖα.

ΕΚΤΙΜΗΣΙΣ ΤΟΥ ΣΚΟΠΟΥ ΤΟΥ "ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ,"

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ἀριθ. Πρωτ. 1019

Πρὸς
τὸν Ἀξιότιμον κ. Γ. Χατζηκυριακοῦ Πρόεδρον τοῦ
Συλλόγου «Ὁ Παῦλος Μελάς».

Ἐνταῦθα

Μετὰ χαρᾶς, ἐκ τε τῆς ὑπ' ἀριθ. Πρωτ. 8058 τῆς 27 Μαρ. ἐ. ἔ. καὶ τῆς συναποσταλείσης ἡμῖν Ἐγκυκλίου, ἐπληροφορήθημεν τὴν ὑμετέραν ἀπόφασιν περὶ ἐκδόσεως περιοδικοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον «Μακεδ. Ἀγών», ὁκέκληται νὰ ἐξυπηρετήσῃ τόσον μέγαν καὶ ἔθνικὸν σκοπὸν καὶ τονώσῃ τὰ εὐγενῆ τῆς φυλῆς ἰδεώδη, καθ' ὧν δολίως καὶ σατανικῶς βάλλουσι ποικιλῶνυμοι τῆς Πατρίδος καὶ τῆς Πίστεως ἐχθροί.

Εἶναι ἄκρως παρήγορον νὰ βλέπη τις, κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας τοῦ ὕλισμοῦ καὶ τῆς πρὸς τὰ ὠραία ἰδανικά ἀδιαφορίας, ἀνθρώπους, στεργῶς ἐχομένους τῶν πατρῶν καὶ ἀξιεπαίνους καταβάλλοντας προσπάθειαν πρὸς ἐμπέδωσιν τῶν εὐγενῶν ἰδεωδῶν, ἐφ' ᾧ καὶ σᾶς συχαίρομεν ἀπὸ καρδίας, δηλοῦντες, ὅτι θὰ παρέχωμεν ὑμῖν τὴν ὑμετέραν συμβολήν, ἐφόσον ἐπιτρέπουσιν ἡμῖν αἱ ἀσχολαί μας.

Εὐχέτης πρὸς Θεὸν

† Ὁ Θεσσαλονίκης Γεννάδιος

* * *

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ

ΣΕΡΒΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΖΑΝΗΣ Κοζάνη τῆ 8-4-29

Ἀριθ. Πρωτ. 1035

Ἀξιότιμε Κύριε

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 8058 ἐγγράφου Ὑμῶν ἐπαυοῦντες καὶ ἐπευλογοῦντες τὴν περὶ ἐκδόσεως περιοδικοῦ

Ἐπομένως ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς Μακεδονίας ἀπὸ Τούρκων καὶ Σλαύων ἀπέβη πρὸς σωτηρίαν τοῦ ἔθνους ὀλοκλήρου.

Γ. ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΥ

ἀπόφασιν ὑμῶν ἀσμένως ἀναλαμβάνομεν νὰ προσφέρωμεν τὴν ἀρωγὴν ἡμῶν εἰς τὸ ἀναληφθὲν κοινωφελὲς καὶ ἔθνωφελὲς ἔργον ὑμῶν.

Εὐχόμενοι πλήρη ἐπιτυχίαν διατελοῦμεν

Διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης

† Ὁ Κοζάνης Ἰωακείμ

* * *

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ

ΚΕΡΚΥΡΑΣ & ΠΑΞΩΝ Κερκύρα τῆ 2-4-29

Ἀριθ. Διεκ. 501

Πρὸς
τὸν Ἐντιμότετατον Πρόεδρον τοῦ Συλλόγου
«Ὁ Παῦλος Μελάς»

Εἰς ἀπάντησιν πρὸς τὸ ὑπ' ἀριθ. 8058 ἐν. ἔ. Ὑμέτερον ἐγγράφον προαγόμεθα νὰ συγχαρῶμεν ὑμῖν θερμῶς ἐπὶ τῇ ἐκδόσει Περιοδικοῦ με τόσον ὑψηλὸν σκοπὸν καὶ νὰ εὐχηθῶμεν πλήρη ἐπιτυχίαν.

Ἐκδίδοντες καὶ ἡμεῖς Περιοδικόν, ὅπερ καὶ θὰ ἀποστείλωμεν ὑμῖν ἐπ' ἀνταλλαγῇ, θὰ προσπαθήσωμεν νὰ εὐρωμεν καιρὸν πρὸς ἀποστολὴν καὶ ἄρθρων.

Μετ' ἀγάπης καὶ εὐχῆς

† Ὁ Κερκύρας καὶ Παξῶν

Ἀθηναγόρας

* * *

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΦΛΩΡΙΝΗΣ

Ἀριθ. Πρωτ. 74

Πρὸς
τὸν Σύλλογον τῶν Μακεδονομαχῶν
Φιλογενέστατε Κ. Πρόεδρε

Λίαν εὐχαρίστως ἐκομισάμεθα τὴν ὑπ' ἀριθ. 8058 ἐπιστολὴν ὑμῶν, ὡς καὶ τὴν ἐπισυνημμένην δῆλωσιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐθνικῆς Ὑμῶν Ὄργανώσεως, ἐξ ὧν γίνεταί δῆλον ἡ ἐθνωφελὴς καὶ ἀξιάγαστος ἀπόφασις τῆς ἐκδόσεως Περιοδικοῦ ὑπὸ τὸν λίαν ἐπιτυχῆ τίτλον «Μακεδονικὸς Ἀγών».

Εἰς ἀπάντησιν προαγόμενοι, σπεύδομεν νὰ συγχαρῶμεν ὑ-

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ

Ἐπιφανῶν Μακεδονομάχων καὶ ἐπιτίμων μελῶν τῆς ἡμετέρας
ὀργανώσεως περὶ τοῦ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ καὶ τῆς
ἡμετέρας ὀργανώσεως ἱστορικῶς ἀξιωματικῶς.

μᾶς ἐπὶ τῇ φιλογενεῖ ταύτῃ ἀποφάσει, καὶ νὰ διαβεβαιώσωμεν, ὅτι λίαν προθύμως θὰ καταβάλωμεν καὶ ἡμεῖς ἐν τῷ μέτρῳ τῶν ἀσθενῶν δυνάμεων μας τὴν ζητηθεῖσαν συμβολήν, εἰάν αὕτη θεωρηθῇ ὡς συντελεστικὴ διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἐπιδιωκομένου ἐθνωφελοῦς σκοποῦ.

Ἐπὶ τούτοις δέξασθε μετὰ τῶν ἐγκαρδίων εὐχῶν μου πρὸς εὐόδωσιν τοῦ ἔργου καὶ τὴν διαβεβαίωσιν τῆς πρὸς ὑμᾶς ἐκτιμῆσεως καὶ τῆς περισπουδάστου ὑπολήψεως, μεθ' ὧν διατελοῦμεν.

Τῆς ἡμετέρας Φιλογενείας διάπυρος ἐν Χριστῷ εὐχέτης καὶ φίλος.

† Ὁ Φλωρίνης Χρυσόστομος

* * *

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΡΗ ΤΩ ΠΡΩΥΠΟΥΡΓΩ

Ἀθῆναι τῆ 4)4)29

Φίλτατε Κ. Πρόεδρε,

Ἔλαβον τὴν ἀπὸ 26 λήξαντος καὶ ὑπ' ἀριθ. 8057 εἰδοποίησιν τοῦ Συλλόγου σας περὶ ἐκδόσεως περιοδικοῦ.

Σὰς συγχαίρω ὀλοψύχως διὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην καὶ εὐχομαι πλήρη ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ σας.

Φιλικώτατα
Παπαδάτος

* * *

Θεσ)νίκη τῆ 6η Ἀπριλίου 1929

Πρὸς

Τὸν Πρόεδρον τοῦ Συλλόγου
Μακεδονομάχων

«Ὁ Παῦλος Μελάς»

Ἐνταῦθα

Ἔχω τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω ὑμῖν τὴν λήψιν τῆς ἀπὸ 29 λήξαντος ἐπιστολῆς σας.

Εὐχαρίστως πληροφορῶ ὑμᾶς ὅτι δέχομαι τὴν ὑμετέραν πρότασιν καὶ ὅτι θέλω καταβάλλῃ κάθε προσπάθειαν ἵνα συντελέσω εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ὑφ' ὑμῶν ἐπιδιωκομένου σκοποῦ.

Μετὰ τιμῆς
Μ. Κλάδος
Ἀντιστράτηγος

* * *

Σὰς συγχαίρω φίλε κ. πρόεδρε, διὰ τὴν λίαν εὐτυχῆ ἰδέαν ἐθνικώτατα ὠφέλιμον.

Ἀνδρέας Σ. Μιχαλακόπουλος

Ὁ κ. Γ. Κονδύλης στρατηγός, πρῶην πρωθυπουργός καὶ πρόεδρος τοῦ Ἐθνικοῦ Δημοκρατικοῦ κόμματος γράφει τὰ ἑξῆς:

Ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις «Ὁ Παῦλος Μελάς» φέρει τὸ περιλαμπρὸν ὄνομα Ἐκείνου, ποῦ ἤνοιξε τὸν δρόμον τοῦ Ἐθνικοῦ μεγαλείου.»

Ὁ ἀείμνηστος στρατηγός Βλ. Τσιρογιάννης ἔγραψε τὰ ἑξῆς:

Ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις «Παῦλος Μελάς» ἀποβλέπουσα εἰς ἐθνικοὺς σκοποὺς τονώνει τὸ ἐθνικὸν φρόνημα καὶ μάλιστα εἰς ἡμέρας, καθ' ἃς τοῦτο συνεπεία τῶν τελευταίων ἀτυχημάτων ὑπέστη ἰσχυρὸν κλονισμὸν καὶ εὐχομαι ὅπως δράση κατὰ τὸν ἐπιωφελέστερον τρόπον ὑπὲρ τῆς ἀγαπητῆς μας Πατρίδος.

Ὁ κ. Κοντούλης στρατηγός καὶ πρέσβυς ἐν Ἀλβανίᾳ γράφει τὰ ἑξῆς:

Θὰ ἐπεθύμουν νὰ μοὶ ἐδίδοτο εὐκαιρία ὅπως παράσχω τὰς ὑπηρεσίας μου ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς καὶ πατριωτικῆς ἰδέας, τὴν ὁποίαν ὑπηρετεῖ ἡ ὑμετέρα Ὀργάνωσις.»

Ὁ κ. Βασίλειος Πανουσόπουλος ὑποστράτηγος ἱππικοῦ γράφει τὰ ἑξῆς:

«Τοὺς κατὰ τὸν Μακεδονικὸν ἀγῶνα ἀγωνισθέντας θεωρῶ ἀξίους πάσης τιμῆς, οἱ ὅποιοι μακρὰν παντός ὑπολογισμοῦ ἐθυσίασαν τὰ πάντα καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν τῶν ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς πατρίδος ἐν γένει καὶ ἰδίᾳ τῆς ἰδιαιτέρας τῶν πατρίδος τῆς ὀνομαστῆς Μακεδονίας. Ἄνευ τῶν ὑπὲρ τῆς Μακεδονίας ἀγῶνων οἰοῖδήποτε ἐθνικοὶ ἀγῶνες θ' ἀπέβαινον ἐπὶ ματαίῳ.

Ὁ κ. Δ. Κάνναβος ὑποστράτηγος γράφει τὰ ἑξῆς:

«Ὁ Μακεδονικὸς ἀγὼν ἐγκλείει ἱστορικὰ γεγονότα, ἀποδεικνύοντα κατὰ τὸν λαμπρότερον τρόπον μεγάλας καὶ πατριωτικὰς ἀρετὰς τῶν κατ' αὐτὸν ἀγωνισθέντων. Πρέπει ταῦτα νὰ γνωσθῶν λεπτομερῶς καὶ εἰ δυνατόν ν' ἀποτελέσουν ἀναγνώσματα τῶν σχολείων καὶ θέματα διαλέξεων τῶν διδασκάλων πρὸς φρονηματισμὸν τῶν μαθητῶν καὶ τοῦ λαοῦ.»

Ὁ κ. Α. Παπούλας στρατηγός καὶ ἀρχιστράτηγος τῆς Μικρασιατικῆς ἐκστρατείας γράφει τὰ ἑξῆς:

«Δὲν λησμονῶ τὰς ὥρας ἐκείνας ἡμέρας τῶν ἐνδόξων ἐκείνων Μακεδονικῶν ἀγῶνων, εἰς τοὺς ὁποίους μὲ μεγίστην χαρὰν μου εἶχον προσέλθῃ καὶ ἐγὼ νὰ προσφέρω τὰς ὑπηρεσίας μου ὑπὲρ τῆς Μακεδονίας, τῆς Ἀκροπόλεως ταύτης τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου. Ἡ ὑμετέρα ἐθνικὴ ὀργά-

νωσις ἀποδεικνύει ὅτι ὑπάρχουν εἰσέτι εὐγενεῖς καρδίαι, τὰς ὁποίας θεωροῦμαι τὸ πατριωτικὸν αἶσθημα καὶ ἡ συνειδησις ἡ ἐθνικὴ, ἄνευ τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ οὔτε ἔθνος, οὔτε εὐμερῖα τοῦ λαοῦ. Χωρήσατε ἔμπλεοι θάρρους καὶ ἐλπίδος εἰς τὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον ἀνελάβατε, ἐστὲ δὲ βέβαιοι ὅτι ἡ θέρη τῆς πίστεως ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐμπνέεσθε ἀσφαλῶς πολὺ ταχέως θὰ τῆξῃ τοὺς πάγους τῆς ἀδιαφορίας, οἵτινες προσκαίρως περιβάλλον τὴν ἐθνικὴν ψυχὴν.»

Ὁ κ. Τσόντος Βάρδας ὑποστράτηγος γράφει τὰ ἑξῆς:

«Ἡ ὀργάνωσις ὑμῶν ὡς κατ' ἐξοχὴν ἐθνικιστικὸν σωματεῖον πρέπει νὰ ἐργασθῇ κατὰ πάσης ἀντεθνικῆς προπαγάνδας ὡς καὶ τοῦ κομμουνισμοῦ καὶ πρέπει νὰ ἐκδηλώσῃ ζωηρῶς τὴν δράσιν αὐτῆς πρὸς τοῦτο, ὅχι μόνον ἐκ καθήκοντος καὶ χάριν τοῦ γενικοῦ καλοῦ τῆς πατρίδος ἀλλὰ καὶ ἵνα προσελκύσῃ τὰς συμπαθείας τῆς Ἑλληνικῆς κοινονίας.»

Ὁ κ. Κωνσταντινόπουλος ὑποστράτηγος γράφει τὰ ἑξῆς:

«Ἀναμνηστικῶς παροφημένων ἡμερῶν Ἐθνικῆς δόξης καὶ Μεγαλείου, ἐκ τῆς ψυχῆς μου δὲ ἐξέρχεται ἡ διάθεσις εὐχῆ. «Νὰ στέψη ἡ Θεῖα Πρόνοια δι' ἐπιτυχίας τὰς προσπάθειάς σας καὶ δυναθῆτε νὰ ἐκτρέψῃτε τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν ἐκ τῆς προηγουμένης κακῆς ὁδοῦ, ἣν πορεύεται, πρὸς τὴν μεγάλην λεωφόρον, τοῦ ὑψηλοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ προορισμοῦ ὃν ὁ Θεὸς ἔταξεν αὐτῷ ἔκπαλαι.»

Ὁ κ. Καλομενόπουλος ὑποστράτηγος γράφει τὰ ἑξῆς:

«Ἡ ὀργάνωσις ὑμῶν φέρει τὸ δεδοξασμένον ὄνομα τοῦ ἡρωϊκοῦ προδρόμου τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνος, περιλαμβάνουσα καὶ τοὺς παλαιμάχους τῆς Ἐθνικῆς ἰδέας, προωρισμένη νὰ ὑπηρετήσῃ τὴν Μακεδονίαν μας, μεθ' ἧς τοσοῦτοι δεσμοὶ αἵματος μὲ συνδέουσιν ὅτι θεωρήσω ἑμαυτὸν εὐτυχῆ εἰάν μοὶ παρασχεθῇ ἡ εὐκαιρία νὰ συντελέσω ἔστω καὶ ἐπ' ἐλάχιστον εἰς τὴν εὐόδωσιν τοῦ ἐθνικοῦ σκοποῦ τῆς ὀργανώσεώς σας.»

Ὁ κ. Φαληρέας ὑποστράτηγος γράφει τὰ ἑξῆς:

«Ὅτι διατηρῶ αἰωνίαν ἀνάμνησιν τῶν σκληρῶν, ἀλλ' εὐγενῶν ἀγῶνων μας οἵτινες ὑπῆρξαν ἡ πρώτη παρήγορος καὶ φωτεινὴ ἀκτίς Πατριωτικῆς μεγαλοουρίας μετὰ τὴν κρατικὴν ἀποσύνθεσιν σχεδὸν ἐκ τῆς ἡττῆς τοῦ ἔτους 1897 καὶ πρὸς οὗς τὸ κράτος δὲν ἀπέδωκε τὴν ἣν ὀφείλεν εὐγνωμοσύνην.

Ὁ κ. **Ἐξεδάκτυλος** ὑποστράτηγος γράφει τὰ ἑξῆς:

«Εὐχομαι πλήρη εὐδωσιν τοῦ πατριωτικοῦ σκοποῦ, ὡς ὃν ἡ ὑμετέρα ὀργάνωσις ἀποβλέπει.»

Ὁ κ. **Ν. Τσίπουρας** συνταγματάρχης γράφει τὰ ἑξῆς:

«Εὐχομαι ὀλοψύχως πλήρη ἐπιτυχίαν εἰς κοινωφελεῖς ἡμῶν ἐθνικούς σκοπούς.»

Ὁ κ. **Χ. Βαμβακάς** πρώην γεν. Διοικητῆς Θράκης καὶ ἤδη Γερουσιαστῆς γράφει τὰ ἑξῆς:

«Δὲν λησιμονῶ τοὺς ἀρρήκτους δεσμούς μου πρὸς τοὺς ἐκλάμπρους καὶ ἀποτελεσματικούς ἀγῶνας, οὓς μετ' ἀπαραιμίλλου αὐτοθυσίας κατέβαλον τὰ γενναῖα καὶ τιμημένα μέλη τῆς ὑμετέρας ὀργανώσεως διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ Πατρῴου ἑδάφους καὶ ἐν τῇ πατριωτικωτάτῃ Ἐθνικῇ ὑμῶν ὀργανώσει διαβλέπω τὸν σπουδαίότατον καὶ νῦν παρόντα πρὸς ἀναχαίτισιν τοῦ σημερινοῦ κινδύνου τῆς σημερινῆς κοινωνικῆς καταπτώσεως καὶ ὑνεπηρέτησιν τῶν ἠθικοκοινωνικῶν ἐθνικῶν καὶ κρατικῶν συμφερόντων ἐν τῇ κρατύνσει τῆς ἱερᾶς ἰδέας τῆς Πατρίδος.»

Ὁ κ. **Γεγόπουλος** δικηγόρος γράφει τὰ ἑξῆς:

«Τὰ ἀποτελοῦντα μέλη τῆς ὑμετέρας ὀργανώσεως σπουδαίως συνετέλεσαν διὰ ἐθελοθυσίας καὶ αὐταπαρνήσεως εἰς ἐμφύχωσιν καὶ ἀνύψωσιν τοῦ ἐθνικοῦ μεγαλείου καὶ γοήτρου.»

Ὁ κ. **Φιλώτας Παπαγεωργίου** μέλος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας γράφει τὰ ἑξῆς:

«Τὸ γεγονός τῆς ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς ὀργανώσεως «Ὁ Παῦλος Μελάς» μὲ φέρει νοερῶς εἰς ὡραίας παλαιὰς ἡμέρας ἐθνικῆς ἐνότητος καὶ δόξης καὶ ἀγνῆς πατριωτικῆς δράσεως, καθ' ἣν ἐλευθέρου καὶ ὑπόδουλοι Ἕλληνες ἄνευ οὐδεμιᾶς διακρίσεως μὲ κοινούς πόθους καὶ βλέψεις, ὡς μία ἐνιαῖα καὶ ἀδιαιρέτος οἰκογένεια ἐκαλλιέργουν τὰ ὡραιότερα ἐθνικὰ ἰδεώδη.

Ὅσοι ἐξῆσαν τὴν ὡραίαν καὶ ἐνδοξὸν ἐκείνην ἐποχὴν θὰ αἰσθάνωνται καὶ πρέπει νὰ αἰσθάνωνται μεγάλην ἐθνικὴν υπερηφάνειαν. Οἱ τραχεῖς καὶ ἱεροὶ ὑπὲρ τῆς Μακεδονίας ἀγῶνες ὑπῆρξαν οἱ πρόχρηστοὶ καὶ οἱ ἀγωνισταὶ ἐκείνων οἱ γενναῖοι πρωτοπόροι τῶν ἐνδόξων καὶ εὐκλεῶν τροπαίων τῶν ἐλληνικῶν ὅπλων τοῦ στρατοῦ. Εὐχομαι ὅπως τὸ Ἔθνος διὰ τῆς εἰλικρινοῦς συνεργασίας τῶν ἀγῶν πατριωτῶν βαδίσει σύσσωμον πρὸς τὴν ἱστορικὴν του ἀποστολήν.»

Ὁ κ. **Φλωρεῖας** στρατηγὸς καὶ βουλευτῆς Σερρών γράφει τὰ ἑξῆς:

«Δὲν ἀποχωρίζομαι νοερῶς ὑμῶν καὶ μεθ' ὑμῶν πάντων ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ἐπρασάν ἀμυνόμενοι ὑπὲρ τῆς πολυπαθοῦς, ἀλλ' ἐνδόξου καὶ ἐκλεκτῆς ἐλληνικῆς γῆς τῆς Μακεδονίας μας.

Ἡ συγγραφή τῆς ἱστορίας τοῦ Μακε-

δονικοῦ ἀγῶνος εἶναι ἐθνικὸν ἔργον, διὰ νὰ μνημονεύωνται αἰωνίως τὰ ἀθάνατα ὀνόματα τῶν ἀγωνιστῶν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῆς χώρας τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου.»

Ὁ ἀείμνησις **Μπούσιος**, βουλευτῆς Γρεβενῶν ἔγραψε τὰ ἑξῆς:

«Σὰς διαβεβαίω ὅτι θέλω θεωρήσει ἐμαυτὸν εὐτυχῆ ἐφ' ὅσον ἤθελον δυνηθῆν νὰ ἐξυπηρετήσω ἐν τῇ μέτρῳ τῶν δυνάμεών μου τὸν ἐθνικὸν σκοπὸν τῆς ὀργανώσεώς σας.»

Ὁ κ. **Κυριάκος Ταβουλάρης** συνταγματάρχης γράφει τὰ ἑξῆς:

«Δὲν κρίνω ἀσκοπὸν νὰ βεβαιώσω ὅτι εἶμαι ἐξ ἐκείνων, οἵτινες προσβέβουν ἀδιστακτικῶς ὅτι ἂν ὁ ἀγὼν ἐκεῖνος δὲν ὀργανουτο τότε καὶ δὲν διεξήγετο ἡ Μακεδονία θὰ ἦτο ἴσως χαμένη διὰ τὴν Ἑλλάδα. Ἐπιπροσθέτως πιστεύω ὅτι ὁ Σύλλογός σας δύναται καὶ ἄλλας νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν Πατρίδα ὑπηρεσίας, ἰδίως τώρα ὅποτε ἀντεθνικὰ προπαγάνδα ἤρχισαν νὰ δρῶσιν ἐπικινδύνως διὰ τὴν ὑπόστασιν τῆς Πατρίδος, τοῦ κοινωνικοῦ καθεστώτος καὶ τῆς Ἐκκλησίας.»

Ὁ κ. **Τσακίρας** συνταγματάρχης ἀπόστρατος γράφει τὰ ἑξῆς:

«Μετὰ συγκινήσεως ἐδέχθην τὴν ἐκλογὴν μου ὡς ἐπιτίμου μέλους τῆς ὑμετέρας Ἐθνικῆς ὀργανώσεως «Ὁ Παῦλος Μελάς». Καίτοι οὐδὲν πλέον τοῦ ἀπλοῦ πρὸς τὴν Πατρίδα καθήκοντος ἐπραξα αἰσθάνομαι βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸ Προεδρεῖόν σας διὰ τὴν μεγάλην ταύτην δι' ἐμὲ τιμὴν. Διότι ὁ ὑμέτερος Σύλλογος συμβολᾷ τὴν ἀνδρείαν καὶ ἐθελοθυσίαν τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων καὶ διὰ καὶ τῶν Μακεδόνων ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ μεγαλείου τῆς Ἑλλάδος. Διὰ τοῦτο σὰς διαβεβαίω ὅτι δὲν θὰ παύσω νὰ ἐνδιαφέρωμαι μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς μου ὑπὲρ τῆς εὐδοξώσεως τοῦ ἔργου, ὅπερ ἀνελάβατε.

Ὁ κ. **Γ. Χωναῖος** δικηγόρος καὶ πρώην βουλευτῆς γράφει τὰ ἑξῆς:

«Εἰς τὴν κρίσιμον ταύτην περίοδον τῆς Ἐθνικῆς ἡμῶν ζωῆς ἡ σύστασις τοιούτων ὀργανώσεων εἶναι λίαν ἐνθαρρυντικόν, ὡς ἀποτελοῦσα ἓνα ἐπὶ πλέον προμαχῶνα τῶν Ἐθνικῶν παραδόσεων, κατὰ τῶν ἀνατρεπτικῶν μικροβίων τῆς κοινωνίας, οἱ δὲ ἐργαζόμενοι ὑπὲρ τῶν παρομοίων ὀργανώσεων εἰσὶν ἄξιοι Ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης.»

Ὁ κ. **Ἀγ. Παπαζαχαρίου** πρώην βουλευτῆς γράφει τὰ ἑξῆς:

«Εἰς τὸν πρωτομάρτυρα Παῦλον Μελᾶν καὶ τὸς γενναίους ἀγωνιστὰς τῶν ἐνδόξων Μακεδονικῶν ἀγῶνων ἡ Μακεδονία ὀφείλει κατὰ μέγα μέρος τὴν ἀπελευθέρωσίν της.

Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ υποβάλω εἰς τὸν Σύλλογον «Ὁ Παῦλος Μελάς» καὶ μίαν πρότασιν: Δι' ἐράνων Μακεδονικῶν νὰ ἱδρυθῆ περιφανὲς μνημεῖον εἰς περιβλε-

πτὸν θέσιν τῆς Μακεδονίας πρὸς τιμὴν πάντων τῶν μαρτυρησάντων ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας αὐτῆς Μακεδονομάχων.»

* *

ΕΝΩΣΙΣ ΕΦΕΔΡΩΝ ΥΠΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ—ΘΡΑΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ἐχομεν τὴν τιμὴν νὰ βεβαιώσωμεν ὑμᾶς ὅτι θερμοῶς θέλομεν υποστηρίξῃ καὶ ἰδιαιτέρως συστήσῃ εἰς τὰ μέλη τῆς καθ' ἡμᾶς ὀργανώσεως τὴν διάδοσιν καὶ κυκλοφορίαν τοῦ ὑμετέρου περιοδικοῦ «Μακεδονικός Ἀγών» ἐφ' ὅσον ὑπόσχεσθε ὅτι τὸ περιοδικὸν ποτὸ θέλει συντελέσῃ σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ εἰς τὴν τόνωσιν τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος, τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον τὸ Κράτος ἐν τῇ προσπαθείᾳ τῆς οἰκονομικῆς του ἀνασυγκροτήσεως παρασυρόμενον ἀπὸ τὸν κεφαλαιοκρατικόν κόσμον ἐπέδειξεν ἀστοργίαν ἐναντι τῶν πολεμιστῶν του, παραδειγματίζον οὕτως κακῶς τὰς ἐπερχομένας γενεάς.»

Ὁ Πρόεδρος Ὁ γεν. Γραμματεὺς
(ὑπογραφή) Τ. Σ. (ὑπογραφή)

* *

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ ΕΦΕΔΡΩΝ ΟΠΑΙΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ἐπὶ τῇ χαρμοσύνῃ ἀγγελίᾳ ὑμῶν περὶ ἀποφάσεως διὰ τὴν ἐκδοσὶν περιοδικοῦ «Ὁ Μακεδονικός Ἀγών» ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ ἐκφράσωμεν ὑμῖν τὰ θεράμας συγχαρητήρια διὰ τὸν ἱερὸν σκοπὸν τῆς ὑμετέρας ὀργανώσεως.

Ἡ Κεντρικὴ Ἐνωσις Ἐφεδρῶν Ὀπλατῶν θὰ ἐλογίζετο εὐτυχῆς ἐὰν παρουσιαζέτο εἰς αὐτὴν ἡ κατάλληλος εὐκαιρία νὰ ἐνισχύσῃ τὸν ἱερὸν ὑμῶν σκοπὸν καὶ ἀγῶνα καὶ συντελέσῃ καὶ αὕτη εἰς τὴν ἐξύψωσιν τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Θεοσκευτικοῦ φρονήματος τοῦ λαοῦ τῆς χώρας μας, τὸ ὁποῖον δυστυχῶς μεταπολεμικῶς βαίνει πρὸς τὸν μαρασμὸν λόγῳ τῆς διεισδύσεως τῶν διαφόρων ἀντεθνικῶν καὶ ἀντιθρησκευτικῶν ἐν Ἑλλάδι προπαγανδῶν, τῶν ὁποίων ἡ καταπολέμησις διὰ τοισύτων δημοσιογραφικῶν ὀργάνων δύναται νὰ ἐπιτευχθῆ.

Ὁ Πρόεδρος Ὁ γεν. Γραμματεὺς
(ὑπογραφή) Τ. Σ. (ὑπογραφή)

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ
τοῦ Ἑλληνικοῦ Τύπου διὰ τὴν
ἐκδοσὶν τοῦ περιοδικοῦ
«Μακεδονικός Ἀγών»

Ἡ «Νέα Ἀλήθεια» ἔγραψε τὰ ἑξῆς:

Τὸ νέον περιοδικὸν «Μακεδονικός Ἀγών». Ἀναδημοσιεύουσα τὸν σκοπὸν αὐτοῦ προσθέτει εἰς τὸ τέλος τὰ ἑξῆς:

Τὸ περιοδικὸν τοῦτο θὰ διευθύνῃ ὁ γνωστότατος παρ' ἡμῖν καθηγητῆς κ. Γ. Χατζηκυριακοῦ, ὅστις ἀπὸ μακρῶν χρόνων ἀγωνίζεται ἀνεκδότως παρ' ἡμῖν διὰ

τοῦ γραπτοῦ καὶ τοῦ προφορικοῦ λόγου πρὸς ἐπίτευξιν τῶν ἀνωτέρων σκοπῶν.

Ἡ ἐκδοσις τοῦ περιοδικοῦ τούτου χαρακτηροῦται ἰδιαίτερος τὴν «Νέαν Ἀλήθειαν» διότι εἰς αὐτὸν βλέπει μίαν σπουδαίαν συμβολὴν εἰς τὴν συγγραφὴν τῆς «Ἱστορίας τῆς Μακεδονίας».

Ἡ Κοινωνία μας θὰ θελήσῃ νὰ περιβάλλῃ τὸ περιοδικὸν τοῦτο μὲ τὴν ἀγάπην καὶ ὑποστήριξιν τῆς διότι εἶναι ἄξιον πάσης, ἠθικῆς καὶ ὕλικῆς ὑποστηρίξεως.

Τὰ «Μακεδονικὰ Νέα» τὰ ἐξῆς:

Ἀναδημοσιεύει ἐπίσης τὸν σκοπὸν τοῦ περιοδικοῦ καὶ προσθέτει ὅτι τοῦτο εἶναι ἄξιον πάσης ἠθικῆς καὶ ὕλικῆς ὑποστηρίξεως ὡς κατ' ἐξοχὴν ἐθνικὸν περιοδικὸν καὶ μάλιστα προκειμένου περὶ τῆς Μακεδονίας μας, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ὁποίας πρέπει σήμερον νὰ συγκεντρώσωμεν τὰς δυνάμεις μας πάντες οἱ Ἕλληνες γενικῶς καὶ ἰδίως ἡμεῖς οἱ Μακεδόνες.

Ἡ «Μακεδονία» ὁ «Ταχυδρόμος» καὶ τὸ «Φῶς» ἀνήγγειλαν ἐπίσης τὴν ἐκδοσιν τοῦ «Μακεδονικοῦ» ἀγῶνος μετὰ θερμῶν συστάσεων.

Τὸ «Κουνοῦπι» Φλωρίνης ἔγραψε τὰ ἐξῆς:

ΕΞΑΙΡΕΤΟΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΙ

Ἡ Ἐθνικὴ ὀργάνωσις «Παῦλος Μελάς» προέβη εἰς τὴν πραγματοποίησιν μιᾶς πολλῆς ὁμολοουμένως ὑψηλῆς καὶ ἐθνικῆς κινήσεως.

Ἀπεφάσισε τὴν ἴδρυσιν ἰδίου τῆς δημοσιογραφικοῦ ὄργανου μὲ τὸν ἑλληνοπρεπέστατον τίτλον «Μακεδονικός Ἄγων» διὰ τοῦ ὁποίου θὰ κέρη ἐκάστοτε καὶ ἐν ἐκάστη ἐκδόσει του εἰς φῶς τὰ εἰσόλογα κλέη τῶν Μακεδονομάχων, τῶν προμάχων τουτέστι τοῦ μεγάλου καὶ ἀξιοσημειωμένου Μακεδονικοῦ ἀγῶνος.

Ἱστορικὰ γεγονότα, σκηνὰ ἔνδοξοι παραδείγματα γενναϊότητος καὶ καρτερικῆς ἀταπαρνήσεως θὰ παραλαύουν εἰς τὸ ὄρατον καὶ ἐθνικὸν φύλλον τῆς ὀργανώσεως. Τὰ λαμπρὰ καὶ ἡρωϊκὰ κατορθώματα γνησίων τέκνων τῆς Μακεδονίας, ἐξαιρετικοὶ ἡρωϊσμοὶ καὶ ὑπεράνθρωποι προσπάθειαι ἀντικατοπτρίζουν τὴν ἡρωϊκὴν ψυχὴν τῶν ἀγωνιστῶν Μακεδόνων.

Διὰ τῶν ἀνδραγαθιῶν μόνον τῶν μαχητῶν αὐτῶν ἐπετεύχθη ἡ ὀλοκληρωτικὴ ἀπελευθέρωσις μιᾶς ἐνδόξης καὶ ἡρωϊκῆς χώρας. Εἶναι οἱ ἀποδεδειγμένοι ὄνειροπόλοι ὑψηλῶν ἔργων, δι' ὃ καὶ ὑπῆρξαν ἀκάματοι καὶ ἡρωϊκοὶ ἐργάται, ἀναστυλώσαντες τὸ Μακεδονικὸν φρόνημα μὲ τὸ ἀγνὸν καὶ τιμημένον αἷμά των.

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον νομίζομεν ὅτι πᾶσα σύστασις καὶ ἰδιαίτερα παρότρυνσις ἵνα ἐνισχύσῃ ἕκαστος Μακεδὼν τὸ ὑπέροχον περιοδικὸν εἶναι περιττὴ. Διότι ἕκαστος Μακεδὼν ποῦ διαπνέεται ἀπὸ εἰλικρινεῖς πατριωτικὰς ἰδέας καὶ περιβάλλεται ἀπὸ αἰσθημάτων ἀγνὰ πατριωτικοῦ αἰσθάνεται βαθέως τὴν πραγματικὴν σημασίαν τοῦ δημοσιογραφικοῦ τούτου ὄργανου.

Ναί, διότι ὁ ἱερός ἐνθουσιασμός τῶν ἀγωνιστῶν δροσίζει τὰς ἐπερχομένας γενεάς.

Ἡ «Ἀκρόπολις» Ἀθηνῶν ἔγραψε τὰ ἐξῆς σχετικὰ

Ἀπὸ τοῦ 1903 καὶ ἐντεῦθεν ἕως τὸ 1913, ἔτη δέκα ἀκριβῶς, συνεχῶς καὶ ἀδιαλείπτως, ἀπὸ φαρᾶγγι εἰς φαρᾶγγι, ἀπὸ βουνὸ εἰς βουνὸ καὶ ἀπὸ κατσάβραχο εἰς κατσάβραχο, ἔζησαν. ἀνέπνευσαν, ἐτσάκισαν τὴν ζωὴν των, ἠγωνίσθησαν, ἐμόχησαν, ἐγόμισαν τὰ ἀνδρεία των σώματα μὲ πλῆθος τραυμάτων καὶ ἐστάθησαν πολεμοῦντες μὲ τὸ ὄπλον ἐν τῷ χέρι, πότε κατὰ τῶν κομιτατζήδων καὶ πότε κατὰ τοῦ στρατοῦ τῆς Τουρκίας διὰ μίαν καὶ μόνον ὑπόθεσιν, τὴν Μακεδονίαν. Κατὰ τὰ παρελθόντα ἐκεῖνα ἔτη, ὅταν ὅλη ἡ ὑπόθεσις τῆς Μακεδονίας περιωρίζετο εἰς ἄκαρπον φιλολογίαν, αὐτοὶ ἐγκατέλειψαν τὰ πάντα καὶ εὐρέθησαν μίαν πρῶταν εἰς τὴν Μακεδονίαν διὰ νὰ διακηρξοῦν τὴν ἑλληνικότητά της μὲ τὰ ὄπλα των καὶ τὴν θυσίαν τῆς ζωῆς των. Καὶ κατώρθωσαν πολλὰ καὶ ὑπῆρξαν οἱ πραγματικοὶ πρόδρομοὶ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Μακεδονίας. Νὰ πεινοῦν λοιπὸν σήμερον καὶ νὰ μένουν ἄνευ στέγης οἱ Μακεδονομάχοι, δὲν ἀποτελεῖ τίποτε ἄλλο παρὰ ἀπρέπειαν τοῦ Κράτους, ἂν μὴ ἀγωνοσύνην πρὸς τοὺς πηλαμάχους του, οἱ ὅποιοι ἐναντι τῆς ζωῆς των ποῦ τοῦ προσέφερον δὲν ζητοῦν τίποτε ἄλλο παρὰ ὀλίγον ἄρτον καὶ μίαν γωνίαν διὰ στέγην.

Ἡ «Πρωΐα» Ἀθηνῶν ἔγραψε τὰ ἐξῆς σχετικὰ

Συνιστῶμεν θερμῶς τὴν μετὰ στοργῆς ἐξέτασιν τῶν αἰτημάτων τῶν ἀγωνιστῶν τῆς Μακεδονίας, τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν ὀργάνωσιν «Παῦλος Μελάς». Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ προσήνεγκον ὑπηρεσίας εἰς τὸ Ἔθνος μεγίστας ὡς πρωτοπόροι τῶν ἀπολυτρωτικῶν ἀγῶνων τοῦ 1912 καὶ 1913 καὶ ὑκέστησαν θυσίας, δικαιούμενοι ἤδη πάσης δυνατῆς ὕλικῆς καὶ ἠθικῆς ὑποστηρίξεως.

Πρὸς πάσας τὰς ἐφημερίδας, τῶν ὁποίων ἐλάβομεν γνῶσιν τῶν δημοσιευθέντων ὑπ' αὐτῶν ἐπὶ τῆ ἐκδόσει τοῦ «Μακεδονικοῦ ἀγῶνος», ὡς καὶ πρὸς πάσας, τῶν ὁποίων δὲν ἀνέγνωμεν τυχόν τὰς σχετικὰς δημοσιεύσεις των ἀπευθύνομεν θερμῶς εὐχαριστίας καὶ παρακαλοῦμεν ὅπως μὴ παύσωσι νὰ μᾶς ἐνισχύσωσιν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ διὰ τοῦ «Μακεδονικοῦ ἀγῶνος» ἐπιβιωκομένου ἐθνικοῦ σκοποῦ.



Ἡ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ

Ἡ Ἑλληνικὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ὡς φιλόστοργος μήτηρ ἀναλαβοῦσα ὑπὸ τὴν κραταίαν αὐτῆς προστασίαν τὸ ἐπὶ αἰῶνας χειμαζόμενον καὶ τυραννούμενον Ἔθνος καὶ προστατεύουσα αὐτὸ οὐχὶ ὑπὸ πορφύραν καὶ βασιλικὴν ἀλουργίδα, ἀλλ' ὑπὸ τὸ πενιχρὸν καὶ ταπεινὸν ῥάσον, τὸ τὸσον σήμερον περιφρονούμενον ὑπὸ τοῦ εὐεργετηθέντος ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ γαλουχήσασα καὶ ἐκθρέψασα αὐτὸν εἰς ἄνδρα τέλειον ἀποκατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κληρονομικῆς περιουσίας τῶν πατέρων αὐτοῦ Συνειργάσθη, συνηγωνίσθη καὶ συνέπαθε μετ' αὐτοῦ καὶ συνεθριάμβυσεν ἐν τῇ διεκδικήσει τῶν δικαίων τοῦ Ἔθνους.

Καὶ ὁ Μακεδονικός ἀγὼν ὑπῆρξε τρῶν ἱστορικῶν μαρτύριον τῆς τοιαύτης συνεργασίας καὶ τοῦ συναγωνισμοῦ ἐν τῷ ἐθνικῷ ἀγῶνι τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Μακεδονίας. Οἱ γνωστοὶ ἀγῶνες τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τῆς πηδαλοχουμένης ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐναντίον τοῦ βουλγαρικοῦ Σχίσματος, τοῦ ἀγωνισθέντος διὰ σκληρῶν κατὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ διωγμῶν ἐν Μακεδονίᾳ, ὑπῆρξαν τὰ πρῶτα καὶ ἀδιάσειστα στηρίγματα τοῦ ἐθνικοῦ ἔθους τῆς Μακεδονίας ἀγῶνος. Οἱ ἀγῶνες τῶν ἀρχιερέων καὶ ἱερέων τῆς Μακεδονίας, ἀμυνομένων διὰ θυσίας τῶν πάντων ἐναντίον τῶν βιοπραγιῶν τῶν Βουλγάρων, ἀποσκοπούντων εἰς τὸν κλονισμόν καὶ τὴν διάσεισιν τῶν θεμελιῶν τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδοξίας καὶ τὸν ἐκσλαβισμόν τῆς Μακεδονίας ἐσημείωσαν λαμπρὰς σελίδας τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνος.

Ποῖον δὲ ὑπῆρξε τὸ ἀντάλλαγμα ὄλων τῶν μεγάλων τούτων θυσιῶν τῆς Ἐκκλησίας; Οὐ μόνον ἡ τελεία περιφρόνησις αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Κράτους, ἀλλ' ὅπερ καὶ χεῖριστον, ἡ λήστευσις τῆς κτηματικῆς αὐτῆς περιουσίας, ἡ διὰ τῆς μεθόδου τῶν ἀστικῶν καὶ γεωργικῶν ἀπαλλοτριώσεων ἀπεμπόλησις καὶ διαρπαγὴ ἀνεκτιμήτου ἀξίας μοναστηριακῶν καὶ Ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων, ἀφιερωθέντων τῇ Ἐκκλησίᾳ χάριν τοῦ πενομένου κλήρου ὑπὸ εὐσεβῶν χριστιανῶν διὰ διαθηκῶν καὶ ἐπισήμων δωρεῶν καὶ οἱ ὅποιοι οὐδὲ πόρρωθεν ἐφαντάσθησαν διὰ τὰ ἤρχετο ἡμέρα, καθ' ἣν αὐτὸ τὸ ἐπίσημον Ἑλλην. Κράτος, κομμουνιστικῆς μεθόδου, θὰ ἐσφετερίζετο αὐτὰ. Προχθὲς δὲ ἀκόμη παταγώδη χειροκροτήματα βουλευτῶν τινῶν, ἐν πλήρει βουλῇ, τεταγμένη τὴν περιφρούρησιν ζωῆς, τιμῆς καὶ περιουσίας ἐθνικῆς τε καὶ ἰδιωτικῆς, μὴ ἐχόντων φαίνεται συνείδησιν οὔτε τῆς θέσεώς των, οὔτε τῆς ἀποστολῆς των, οὔτε τῆς πράξεώς των, οὔτε τοῦ διαπραττομένου ἀδικήματος εἰς βάρος τῆς μητρὸς των Ἐκκλησίας, ἀψυχολόγητοι καὶ ἀνιστόρητοι, ἀνήγγειλον ἀνὰ τὸ Πανελλήμιον τὴν νό-

σφισιν τῆς ἀμπέλου τῆς χήρας ὑπὸ τοῦ Ἀχαάβ καὶ τῆς Ἰεζάβελ.

Δυστυχῆς Ἐκκλησία! Οὐδεμία ἄλλη Ἐκκλησία προσέφερε τόσας ὑπηρεσίας εἰς τὸ ἔθνος αὐτῆς, ὅπως Σὺ, ἀλλὰ καὶ οὐδεμία ἄλλη περιεφρονήθη τόσον ἀσπλάγχχνως καὶ ἀπτόργως ὅσον Σὺ! Αὐτὴ ὁμως ἢ ἀντιδημοτικότης σου καὶ ἐν τῇ βουλῇ καὶ ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἀποτελεῖ τὴν σοβαροτάτην ἀπόδειξιν ὅτι ἐξεπλήρωσες θεαρίστως καὶ ἐθνοπροεπῶς τὸ ἔργον σου! Ἐὰν δὲ ὁ διδάσκαλός σου καὶ ἐμπνευστής σου ὑπέστη τόσον σκληρὰν ἀποδοκιμασίαν, φθάσασαν μέχρι τοῦ σταυροῦ, παρὰ τοῦ μάννα τραφέντος λαοῦ του, δὲν ἤλπιδες βεβαίως καὶ Σὺ καλύτεραν Αὐτοῦ τύχην. «Ἐν τῷ κόσμῳ θλίβην ἔχετε». Αἱ λέξεις αὐταὶ εἶνε ἀληθεῖς διὰ τὴν Ἐκκλησίαν πάσης ἐποχῆς ὅταν κηρύττῃ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ διδασκάλου τῆς, δὲν ἔμεινεν ὁμως καὶ ἄνευ παρηγορίας «ἀλλὰ θαρροῦτε ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον».

† Ὁ Ἀπαμείας Βασίλειος

* * *

Ὁραῖοι ἐπιγραμματικοὶ λόγοι τοῦ στρατηγοῦ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΑΖΑΡΑΚΗ, ὀπλαρχηγοῦ Μακεδονομαχοῦ (καπετὰν Ἀκρίτα)

Ἐκ τοῦ ἐκφωνηθέντος ἐπιμνημοσύνου λόγου του εἰς τὸν Παῦλον Μελάν ἐν τῷ Ναῶ τῆς Ἁγίας Σοφίας.

Ἡ Μακεδονικὴ ἐποποιία, τῆς ὁποίας σύμβολον εἶναι ὁ Παῦλος Μελάς, δὲν ἐξήρθη ἐπισήμως, οὔτε ἀνεγνωρίσθη ἐθνικῶς, ὅτι ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος νικηφόρος σταθμὸς μετὰ τὸ 1821 τῆς ἀναγεννωμένης Ἑλλάδος. Εἶναι εὐτύχημα ὅτι ἐξ ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας ἡ Μακεδονία ἠσθάνθη τὴν ἀνάγκην νὰ πράξῃ τοῦτο.

Ὁ Μακεδονικὸς ἀγὼν δὲν ἦτο μόνον πόλεμος ἐλευθερωτικὸς. Ἦτο μία ἰδεολογία ἐνέχουσα τὴν ἰδέαν τῆς ἀναβίωσης παλαιῶν ἐνδόξων ἀναμνήσεων. Ὁ ἐχθρὸς τῶν Μακεδονομάχων δὲν ἦτο μόνον ὁ τύραννος Τούρκος, ἀλλὰ καὶ αἱ ξένοι προπαγάνδαι καὶ ἰδίως ἡ Σλαβικὴ καὶ Βουλγαρικὴ, αἱ ὁποῖαι ὄργιαζον εἰς βάρος μιᾶς μεγάλης ἰδέας τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Οἱ πολεμικοὶ ἀγῶνες καὶ αἱ νίκαι ἐπισφραγίζουν πάντοτε τοιοῦτους ἀγῶνας καὶ τὰ δνόματα τῶν πιπτόντων, τῶν ὁποίων τὸ αἷμα τῶν ἐξύμωσε τὸ χῶμα πού σήμερον ἐλεύθερον πατοῦμε, παραμένον ἀνεξίτηλα εἰς τὴν ἰστορίαν.»

Ὁ Ρήγας Φερραῖος εἶναι ἡ ἠὼς πού καταυγάζει τὸν ἀγῶνα τοῦ 21.

Ὁ Παῦλος Μελάς καὶ ὁ ἄδικος καὶ πρόωρος θάνατός του προδικάζουν τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνος, τοῦ ὁποίου αὐτὸς ὑπῆρξε σύμβολον καὶ παράδειγμα.

Νέοι ἀξιωματικοί, ὀπλίται, χωρικοί, διδάσκαλοι, παπάδες ἤλθαν ἐδῶ νὰ χύσουν τὸ αἷμα των.

Ὁ Μωραΐτης, ὁ Φραγκόπουλος, ὁ Βλαχάκης, ὁ Λίτσας, ὁ Πραντούνας, ὁ Ἀγαπηγὸς καὶ τόσο ἄλλοι ἀξιωματικοί, τόσο

Ἡ ΑΣΤΟΡΓΙΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΑΚΕΔΟΝΟΜΑΧΟΥΣ

**Τὶ ἔγιναν αἱ χῆραι τῶν πεσόντων καὶ τὰ ὄρφανά;
Ὀπλαρχηγοὶ ποῦ ἔγειναν ἀχθοφόροι γιὰ νὰ ζήσουν,
Ἕλληνες καὶ Σέρβοι Μακεδονομάχοι,
Ἐνας παραλληλισμὸς μὲ τιμὰς καὶ μὲ.... ἐξευτελισμούς.**

ὑπὸ τοῦ ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Οἱ Μακεδόνες θεωροῦν τὸν ἐαυτὸν τους λησμονηθέντα γενικῶς ἀπὸ τὸ Κράτος καὶ ζητοῦν, ὑποῦντες φωνὴν πόνου καὶ διαμαρτυρίας, νὰ εἰσακουσθῶν.

Τὸ Κράτος, πρὸ τινος καιροῦ, κεντρισθὲν ἀπὸ μερικὰ συνέδρια τῶν Μακεδονομάχων, εἰς τὰ ὁποῖα διεξετραγωδήθη ἡ ἐγκατάλειψις καὶ αἱ στερήσεις τῶν ἀνθρώπων τούτων, ἔδειξε τάσιν νὰ κινηθῇ ὑπὲρ αὐτῶν.

Μετὰ τὴν κίνησιν ὁμως αὐτὴν, ἡ ὁποία ἦτο ἐντελῶς σπασμωδική, ἐνέπεσαν εἰς νέαν βαθύτητα ἀδιαφορίας.

Ἐκ τῆς συσπάσεως ὁμως ἐξύπνησαν ἄλλοι, ἔχοντες σχέσιν μὲ τὰ Μακεδονικά, ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ καὶ ἄνθρωποι ἐδρισκόμενοι σήμερον εἰς εὐτυχίαν, ὄλβον καὶ βιωτικὴν ἐξασφάλισιν πλήρη, καὶ ἐζήτησαν καὶ

Κρητες καὶ τόσο ἔξω τῆς Ἑλλάδος, ὄχι μόνον τῆς Ἑλευθέρας, ἀλλὰ καὶ τῆς Δούλης, τῆς Ἡπείρου, τῶν Νήσων, τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας, ἀδελφωμένοι μὲ τοὺς Μακεδόνες συναγωνίζονται κατὰ τοῦ κοινοῦ ἐχθροῦ. Οἱ Μακεδόνες Γιώτης εἰς τὰ Γενισά, ὁ Παντέκης εἰς τὴν Στρούμνισαν, ὁ Μητρούσης εἰς τὰς Σέρρας, ὁ Ντόκας καὶ ὁ Μέγκος εἰς τὴν Νάουσαν, μὲ τὸ τουφεκί εἰς τὰ βουνά, ἀλλὰ καὶ μέσα εἰς τὰς πολιτείας πίπτουν ἀπὸ δολοφονικὸ μαχαῖρι βουλγαρικό. Ὁ Μόδης, ὁ Κυβερνήτης, ὁ Ἀσκητῆς καὶ τόσο ἄλλοι ἐκλεκτοὶ Μακεδόνες ἐπότισαν τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας μὲ τὸ αἷμά των.

Ὁ Πόλεμος τοῦ 1912 εἶναι τὸ ἐπισφράγισμα τῶν θυσιῶν ἐκείνων καὶ δὲν εἶναι ὑπερφολὴ νὰ εἴπῃ τις ὅτι ὁ Μακεδονικὸς ἀγὼν ὑπῆρξεν ἡ ἀφετηρία τῶν μετέπειτα πολέμων ποῦ ἔφεραν τὴν μικρὰν τότε Ἑλλάδα εἰς τὰ πρόθυρα τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ἡ ἀνάμνησις τῶν πρώτων ἐθνομαρτύρων καὶ ἐμπυχωτῶν τῆς Μεγάλης Ἰδέας πρέπει νὰ μᾶς τονώσῃ τὸ φρόνημα καὶ νὰ μᾶς διδάσκῃ ὅτι δὲν εἶναι ἡ ὕλικὴ δύναμις ποῦ ἐπιβάλλει τὴν νίκην, ἀλλ' ἡ ἐνότις εἰς τὴν πίστιν, εἰς τὰ ἰδανικά τοῦ ἔθνους, αἱ ἠθικαὶ δυνάμεις ποῦ ἐνώνουν τὰς ψυχὰς καὶ μάλιστα εἰς τὰς δυσκόλους στιγμὰς.»

αὐτοὶ νὰ μεθέξουν τῶν ψυχῶν, τὰ ὁποῖα εἶχεν ὑποσχεθῆ τὸ Κράτος, ὑπὲρ τῶν ριψάντων τὰ πάντα διὰ τὴν πατρίδα!...

Τοῦτο γνωσθὲν εἰς τὰς τάξεις καὶ ὀργανώσεις τῶν Μακεδονομάχων, ἐπέφερε νέαν ἀναστάτῳσιν καὶ νέας διαμαρτυρίας.

Παρακάμπτοντες τὸ ζήτημα αὐτό, μὲ τὴν εὐχὴν ὅπως οἱ ἰσχυροὶ αὐτοὶ «Μακεδονικοὶ» τῶν Ἀθηνῶν, ἀντὶ νὰ ζητοῦν μερίδιον ἀπὸ τὰ ὑποσχεθέντα εἰς τοὺς Μακεδονομάχους, τοὺς καθαρὸς Μακεδόνες καὶ τοὺς ἄλλοθεν προστρέξαντας ἐκεῖ, ἀλλὰ πτωχοὺς σήμερον καὶ ἀξίους πάσης ὑποστηρίξεως καὶ συμπαθείας, ἐρχόμεθα εἰς τὴν κατάστασιν καὶ τὴν ζωὴν τῶν παλαιῶν ἐκείνων ἀνταρτῶν, τοὺς ὁποίους μιὰ πατριωτικὴ ἰδεολογία ἔβγαλε στὰ βουνά κατὰ τὸν σκληρὸν ἀγῶνα καὶ μιὰ ἀδιαφορία τοῦ Κράτους κατόπιν, ἔρριψεν εἰς παντὸς εἶδους στερήσεις καὶ δυστυχίαν.

Οἱ περισσότεροι ἀπὸ αὐτοὺς ἐγκατέλειψαν τὰς ἐργασίας των, εἶδαν τὰ ὑπάρχοντά των καὶ τὰς κατοικίας των πυρπολουμένας, τοὺς ἀνθρώπους των σφαζομένους, τὰ ζῶά των βόδια, γελάδια, βουβάλια, πρόβατα, κατακρεουργούμενα εἰς τὰ λειβάδια, τὰ παιδιὰ των καὶ τὶς γυναῖκες των βασανιζόμενας μὲ τὰ σκληρότερα μαρτύρια.

Πολλοὶ ἐφρονεῦθησαν πολεμοῦντες τοὺς Βουλγάρους, ἢ ἐδολοφονήθησαν μέσα εἰς τὰ σπίτια των, ἀφίνοντες ἐρήμους καὶ ἀπροστρατεύτους ἀδελφὰς, συζύγους, τέκνα.

Τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον, πρὸ τῶν Βαλκανικῶν πολέμων, συνετήρει τὰς ἀπορφανισθείσας καὶ καταστραφείσας αὐτὰς οἰκογενείας, διὰ πεντηκονταδράχμου μηνιαίου ἐπιδόματος, τὸ ὁποῖον διεβιβάζετο εἰς αὐτὰς διὰ μέσου τῶν Μητροπολιτῶν.

* Ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως ὅμως τῆς Μακεδονίας μέχρι σήμερον τὸ βοήθημα τοῦτο ἀπεκόπη καὶ οὐδεὶς πλέον ἐνδιαφέρθηκε γι' αὐτούς.

Καὶ ἤρχισαν ἤδη ἀπὸ τότε αἱ τραγωδίαὶ καὶ αἱ καταστροφαὶ εἰς βάρος τοῦ κόσμου τούτου τῶν πατριωτῶν καὶ τῶν ιδεολόγων.

Οἰκογένεια ἀποσυνετέθησαν ἐκ τῆς πείνης καὶ τῆς δυστυχίας καὶ οἰκογένεια κατεστράφησαν διὰ λόγους, τοὺς ὁποίους δὲν δυνάμεθα νὰ ἐκθέσωμεν ἐδῶ, καὶ οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν στίγμα διὰ τὸ Κράτος καὶ τοὺς ὑπαλλήλους του.

* Ἀρκεῖ μόνον νὰ ἐρωτήσωμεν ἀορίστως, τί ἔγιναν αἱ οἰκογένεια τοῦ Καπετὰν Βαγγέλη ἀπὸ τὸ Στρέμλενο τῆς Φλωρίνης, ὁ ὁποῖος ἦτο ὁ πρῶτος καὶ ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας, ποῦ βγήκε νὰ πολεμήσῃ τοὺς Βουλγάρους στὰ βουνά, πολὺ πρὶν τοῦ ἀειμνήστου Παύλου Μελά, καὶ τί ἡ οἰκογένεια τοῦ Καπετὰν Χρήστου ἀπὸ τὸ Σιστέβον τῆς Κοστορίας, καὶ τί τόσων καὶ τόσων ἄλλων ὀπλαρχηγῶν καὶ ἀνταρτῶν, ποὺ ἔπεσαν μὲ τὸ τουφέκι εἰς τὰ χέρια, ὡς στρατιῶτες στὸν μεγάλον ἐθνικὸν ἀγῶνα;

Τί ἔγινε διὰ τοὺς ἐπιζήσαντας καὶ τὰς οἰκογενείας των;

Ποιὰ εἶναι τὰ σημερινὰ ἐπαγγελματὰ πολλῶν Μακεδονομάχων, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα καὶ αἱ εἰκόνες κοσμοῦν τὰς σελίδας τῶν ἱστοριῶν τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνος, καὶ ἡ δρᾶσις των ἀναφέρεται μὲ τοὺς πειρὸς τιμητικοὺς χαρακτηρισμοὺς, ἀπὸ τοὺς τότε διαφόρους προξένους εἰς τὴν Μακεδονίαν, εἰς τὰς ἐκθέσεις ποὺ κοιμοῦνται σήμερον κάτω ἀπὸ σάβανα σκόνης εἰς τὰ ἀρχεῖα καὶ τὰ ὑπόγεια τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν;..

* Ἄς ἀναφέρωμεν μόνον ὅτι ἓνας ὑπαρχηγὸς ἀπὸ τὸ Βερνίκι, τὸ παραδοθὲν χωρίον εἰς τὴν Ἀλβανίαν, ζῆ σήμερον ὡς χαμάλης, κουβαλῶν δέματα καὶ φορτῶνων τίς μαοῦνες, κάτω εἰς τὸν Πειραιᾶ, ὁ δὲ περίφημος πεζοπόρος καὶ γραμματοκομιστῆς τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνος Σουδιᾶς, ἐκ Μοριχόβου, ὁ διανύων σὲ μιὰ μέρα τὴν ἀπόστασιν ἀπὸ Βοδενῶν μέχρι Θεσσαλονίκης, γιὰ νὰ φέρῃ τὰς διαταγὰς τοῦ κέντρου

εἰς τὰς συμμαχίας καὶ τὰς ἐκθέσεις τῶν ὀπλαρχηγῶν πρὸς τὸ κέντρον, κινδυνεύσας ν' ἀποθάνῃ τῆς πείνας, ἠναγκάσθη νὰ καταφύγῃ σ' ἓνα χωριὸν τῆς Καρατζόβας, ὅπου διορίστηκε ὡς ἀγροφυλάκας πληρωνόμενος μὲ 600 δραχμὰς τὸν χρόνον.

Ποίας ὑποστηρίξεως ἔτυχεν ἡ οἰκογένεια τοῦ Ἀθαν. Χόντζα ἐκ Βλαντόβου, τοῦ τιμίου καὶ γενναίου ἐκείνου παλληκαριοῦ, τὸ ὁποῖον ἐξακολούθει προσφέρων ὑπηρεσίας καὶ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, λαβὼν μέρος εἰς ὅλους τοὺς πολέμους, προαχθὲν εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν, μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ, καὶ μιὰν ἡμέραν ἐνεδρεῦον βουλγαρικὴν συμμαχίαν, σὲ κάποιον κρυφὸ μέρος τοῦ Καϊμάκ—Τσαλάν, μιὰ παγωμένη νύχτα, ἔπαθε ψύξιν καὶ ἀπέθανε μετ' ὀλίγας ἡμέρας.

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν τοῦ ἠρνήθη καὶ αὐτὴν τὴν σύνταξιν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ, παρ' ὅλην τὴν θερμὴν ἐπέμβασιν τοῦ κ. Κ. Μαζαράκη, τὸ δὲ Κράτος, ἀφῆκε τὰ παιδάκια του νὰ ψοφίσουν τῆς πείνας...

Καὶ ἂν ἦτο μόνον ἡ στέρησις, ἡ πείνα καὶ ἡ περιφρόνησις!

Τὸ Κράτος διὰ τῶν ὀργάνων του, καὶ ἰδίως τῶν δικαστικῶν, κατεσάκισε καὶ ἔσυρεν εἰς τὰς φυλακὰς κ' ἐζήτησε νὰ ἐξευτελίσῃ διαφοροτρόπως ἀπέναντι τοῦ λοιποῦ Μακεδονικοῦ κοινοῦ, ὅλους ἐκείνους τοὺς ὑπερηφάνους λέοντας τῶν Μακεδονικῶν βουνῶν.

Διὰ ψύλλου πήδημα ὁ ὀπλαρχηγὸς ἐσύρετο εἰς τὰ δικαστήρια, καὶ ἐξῆν: εἴτο ὄλη ἡ αὐστηρότης τῶν νόμων, «πρὸς παραδειγματισμόν».

Ποίου εἴδους παραδειγματισμόν;

Οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ περισσότεροὶ δὲν γνωρίζουν καὶ τὴν ἐλληνικὴν, οἱ ὀρεσίβιοι, οἱ ἀγριεύσαντες τόσα χρόνια πολεμοῦντες στὰ βουνά, δὲν ἦτο ἀνάγκη νὰ διασυρθοῦν πρὸς παραδειγματισμόν.

Κάποιαν στοργὴν εἶχαν ἀνάγκη νὰ ἰδοῦν ἀπὸ τὸ Κράτος, καὶ κάποιαν συμβουλήν καὶ κάποιαν συμπεριφορὰν.

Καὶ μὲ μιὰ ψυχολογικὴ διοίκησι οἱ φιλότιμοι ἐκεῖνοι ἄνθρωποι, οἱ θέσαντες τὴν ζωὴν των ἐν κινδύνῳ, γιὰ μιὰ εὐγενῆ ιδεολογία, θὰ συνε-

μορφοῦντο μόνον τοὺς πρὸς τὴν νέαν κατάστασιν μὲ τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἐλευθερίας.

Τὸ χέρι τοῦ Κράτους ἔπρεπε νὰ τὸ ἰδοῦν ὡς ὀδηγὸν καὶ ὡς χέρι βοηθείας καὶ κατευθύνσεως διὰ μέσου τῶν μυριάδων τῶν Ἑλληνικῶν νόμων καὶ παλινομιῶν, καὶ ὄχι ὡς τραμπούκινη γροθιά, ψευτοπαλληκαρᾶ, κτυπώντας ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς, κατὰ ἀληθῶς γενναίου, ἀλλὰ ἀνισχύρου καὶ καταζαλισμένου!

Δὲν θέλω νὰ ἐπεκταθῶ λεπτομερέστερον.

* Ἀρκεῖ μόνον νὰ προσθέσω, ὅτι τοὺς βετεράνους τοῦ Μακεδονικοῦ τῶν ἀγῶνος οἱ Σέρβοι, τοὺς τιμοῦν ὅσο δὲν τιμοῦν τοὺς πολεμήσαντας καὶ διακριθέντας στρατηγούς των.

Καὶ μὲ μετάλλια τοὺς ἐτίμησαν, καὶ βοηθήματα τοὺς δίδουν διὰ νὰ μὴν ἐξευτελίζεται ἐν τῷ προσώπῳ των ἡ ἐθνικὴ ἰδέα καὶ ἡ ἐθνικὴ δρᾶσις τῆς φυλῆς καὶ τὰς ὀργανώσεις των διατηρεῖ μὲ τίς σημαῖες καὶ τὰ σήματά των, ἐν εἰρηνικῇ ἐμφανίσει πλέον, «πρὸς παραδειγματισμόν» καὶ αὐτούς, (ἀλλὰ διὰ ποίου τρόπου παραδειγματισμοῦ!) καὶ κατὰ τὰς ἐθνικὰς ἐορτὰς καὶ παρελάσεις τοὺς δίδει τιμητικὴν καὶ πρωτεύουσαν θέσιν στὸ - ἅς τὸ ὀνομάσουμε ἔτσι, ἀφοῦ ἔγινε σούσουρο τόσο μεγάλο μὲ τὴν λέξι=στὸ «προβάδισμα»,..

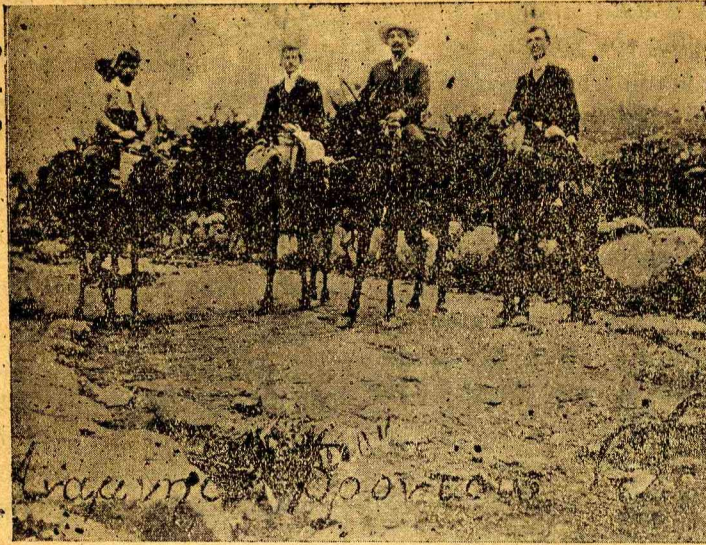
Καὶ οἱ Σέρβοι Μακεδονομάχοι οὔτε τὴν σκληρότητα τοῦ ἀγῶνος, οὔτε τὴν δρᾶσιν τῶν ἰδικῶν μας εἶχαν.

Νομίζομεν ὅτι, ἐκ τῶν ὀλίγων αὐτῶν ποὺ γράψαμεν, χειριζόμενοι ἀκροθιγῶς τὸ ζήτημα, ἡ Κυβέρνησις περισσότερα θὰ κατὰ λάβῃ καὶ μετ' ἀποφάσεως θὰ χειρισθῇ τὸ ζήτημα, τὸ ὁποῖον, πρέπει, ἐπὶ τέλους, νὰ τελειώσῃ καὶ γιὰ τοὺς Μακεδονομάχους καὶ γι' αὐτὴν καὶ γιὰ τὴν ὑπόληψιν τῆς ἐλληνικῆς εὐγνωμοσύνης!...

Σταμ—Σταμ



ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ ΒΡΟΝΤΟΥΣ



Ἡ ἀνωτέρω εἰκὼν παρουσιάζει τὸν ἡμέτερον πρόεδρον καὶ διευθυντὴν τοῦ περιοδικοῦ κ. Γ. Χατζηκυριακοῦ κατὰ τὴν εἰς Ἀνατολ. Μακεδονίαν περιοδείαν τοῦ ἀπὸ Σερρών διὰ Βροντοῦς εἰς Νευροκόπον μετὰ τῶν δύο τότε διδασκάλων Βροντοῦς, ἐν οἷς ὁ κ. Ἄστ. Ζορμπάς, πρῶτην βουλευτὴς Καβάλλας καὶ καὶ ἀγωγιάτου Ἀποστολάκη, δολοφονηθέντος ὑπὸ τῶν Βουλγάρων κατὰ τὴν ἐκ Νευροκόπου ἐπιστροφὴν του, διότι ἐξυπηρετεῖ τοὺς Ἕλληνας.

Κατὰ τὸ 1904 διορίσθησαν ὑπὸ τοῦ τότε γενικοῦ προξένου Θεσσαλονίκης, ἀειμνήστου Λάμπρου Κορομηλά, ὡς ἐπιθεωρηταὶ τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων Μακεδονίας, φέροντες ἐπίσημον διορισμὸν τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, οἱ κ. κ. **Δημ. Σάββος** πρῶτην γεμισιάχης, **Ἄγγελος Παπαζιχαρίου** καὶ **Γεώρ. Χατζηκυριακοῦ** καθηγηταί. Ὁ διορισμὸς αὐτῶν εἶχε σκοπὸν νὰ παρασκευάσῃ τὴν ἐνθάρρουνσιν τῶν Ἑλλήνων τῆς Μακεδονίας διὰ τὸν ἀρχαίμενον τότε ἔνοπλον ἀμυντικὸν ἀγῶνα διὰ τῶν ἐνόπλων Ἑλληνικῶν ἀνταρτικῶν σωμάτων ἐναντίον τῶν Βουλγάρων. Οἱ Βούλγαροι εἶχον ἀποθρασυνθῆ τελεῖως διαπράττοντες κατ' ἐκάστην δολοφονίας κατὰ τῶν Ἑλλήνων. Ἡ δὲ διὰ τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων καὶ διδασκάλων δράσις πρὸς ἀπόκρουσιν τοῦ ἐκ τῶν Βουλγάρων κινδύνου τῆς Μακεδονίας προσέλαβεν ἰδιαιτέραν ἀξίαν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἀγῶνος καταδειχθείσης τῆς δυνάμεως, τὴν ὁποίαν ἤρθετο ὁ ὑπόδουλος ἐν γένει Ἑλληνισμὸς καὶ ἰδίᾳ τῆς Μακεδονίας ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας ἐν συνδυασμῷ μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς Χριστιανικῆς Ὁρθοδοξίας. Διὰ τοῦτο ὁ διορισμὸς ἐπιθεωρητῶν τῶν σχολείων ἦτο πολὺ συντελεστικὸς εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνος

καὶ εὐστοχὸν μέτρον τοῦ γενικοῦ προξένου Λάμπρου Κορομηλά, τοῦ διοργανωτοῦ τοῦ ἐνόπλου ἀγῶνος.

Ὁ κ. Χατζηκυριακοῦ ἔχει δημοσιεύσει εἰς ἰδιαιτέρον βιβλίον καλεῖσθαι τὴν «Ν. Ἀλήθειαν» τὰς ἐκ τῆς περιοδείας τῶν ἀνὰ τὴν Μακεδονίαν, τὴν ὁποίαν ἐπιχείρησεν ὡς ἐπιθεωρητῆς τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων αὐτῆς, ἐντυπώσεις καὶ ἀναμνήσεις του μετὰ ἱστορικῶν, τοπογραφικῶν καὶ ἀρχαιολογικῶν σημειώσεων, αἱ ὁποῖαι δίδουν λίαν χαρακτηριστικὴν εἰκὼνα τῆς δυνάμεως τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Μακεδονίας, ἡ ὁποία εἶχε ὡς κέντρα τῆς βαρύτητός της τὸ σχολεῖον καὶ τὴν Ἐκκλησίαν. Ἡ διὰ τῶν σχολείων, διδασκάλων, ἱερέων καὶ ἀρχιερέων δράσις κατὰ τὸν Μακεδονικὸν ἀγῶνα θ' ἀποτελέσῃ ἰδιαιτέρον κεφάλαιον τῆς ἱστορίας αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον ὁ κ. Χατζηκυριακοῦ θὰ διαπραγματευθῆ ὡς ἱστορικὰς σελίδας τοῦ ἀγῶνος ἀπὸ τῶν σελίδων τοῦ περιοδικοῦ.

ΥΠΟ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΜΑΣ ΑΠΕΣΤΑΛΗ ΤΟ ΚΑΤΩΤΕΡΩ ΕΓΓΡΑΦΟΝ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ἀπριλίου 1929
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Πρὸς
τὸν κ. Πρόεδρον τοῦ Συλλόγου
Μακεδονομάχων ἢ Ἑθνικῆς
Ὁργάνωσης «Παύλος Μελάς».
Θεσσαλονίκη
Κύριε Πρόεδρε,
Ὁ κ. Ὑπουργὸς εὐχαρίστως ἔλαβε

ΔΗΛΩΣΙΣ

Πρὸς τὰ μέλη τῆς ὀργανώσεώς μας τοῦ τε Κέντρου καὶ τῶν τριάκοντα πέντε παραρτημάτων αὐτῆς

Παρακαλοῦνται

1) ὅπως ἐγγρασοῦν συνδρομηταὶ εἰς τὸ ἐκδοθῆναι πλέον περιοδικὸν μας πάντα τὰ μέλη καὶ ὑποστηρίξουν αὐτὸ ὡς ἴδιον ἔργον μετὰ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς γενναίας ψυχῆς των.

2) Ὅπως ἀποστείλουν εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ περιοδικοῦ ἀληθῆ καὶ ἐξηκριθωμένα γεγονότα, τῶν ὁποίων ἢ οἱ ἴδιοι ὑπῆρξαν δημιουργοὶ ἢ παρ' ἄλλων ἐμαθον αὐτὰ πρὸς δημοσίευσιν αὐτῶν ὡς σελίδων τῆς ἱστορίας τοῦ Μακεδ. ἀγῶνος.

3) Ὅπως ὁσοῖτων Μακεδονομάχων ἐπιθυμοῦν νὰ ἔδωκον δημοσιευομένην τὴν εἰκὼνα τῶν ἀποστειλῶν μίαν φωτογραφίαν των μετὰ τὴν στολὴν τοῦ Μακεδονομάχου καὶ 200 δραχ. διὰ τὴν δαπάνην τῆς κατασκευῆς τοῦ κλισέ, τὸ ὁποῖον θὰ τοῖς ἐπιστραφῇ μετὰ τῆς φωτογραφίας τὰ τὴν δημοσίευσιν.

Θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ ἀπευθύνωμεν τὴν ἀνωτέρω παράκλησιν μας καὶ πρὸς τὰ ἐπίτημα μέλη τῆς ὀργανώσεώς μας τῶσον ὡς πρὸς τὴν ὑποστήριξιν τοῦ περιοδικοῦ ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀναστολὴν γεγονότων τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνος.

[Ἐκ τῆς διευθύνσεως]

γνώσιν τοῦ ἡμετέρου ἐγγράφου καὶ τῆς συνημμένης εἰς τοῦτο ἐγκυκλίου τοῦ ἡμετέρου συλλόγου καὶ ἐκτιμῶν δεόντως τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν προτίθεται νὰ παράσῃ ἀμέριστον τὴν συνδρομὴν του πρὸς πλήρη ἐπιτυχίαν αὐτοῦ.

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς

Γ. ΒΑΧΑΒΙΟΛΟΣ

Δυστυχῶς δὲν δυνάμεθα σήμερον νὰ ἰσχυρισθῶμεν ὅτι εὐρισκόμεθα εἰς τὰ ὑψηλὰ ἐκείνα ἐπίπεδα τῆς ἠθικῆς, εἰς τὰ ὁποῖα εὐρέθη κατὰ καιροὺς τὸ ἔθνος μας ὅταν ἔμεγαλοῦργει. Καὶ τὴν θλιβερὰν αὐτὴν ὁμολογίαν εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ τὴν τονίσωμεν, διότι μόνον ὅταν συναισθανθῶμεν καλῶς τὴν πτώσιν μας, μόνον ὅταν κατανοήσωμεν ὅτι κυλιόμεθα εἰς κατήφορον ποῦ ὁδηγεῖ εἰς τὸν ἀφανισμόν, τότε μόνον θὰ συνέλθωμεν καὶ μὲ τὴν ψυχικὴν δύναμιν ποῦ ἐπέδειξε πάντοτε ἡ φυλὴ μας εἰς τοὺς κινδύνους θὰ ἠμπορέσωμεν ν' ἀνέλθωμεν καὶ πάλιν εἰς τὴν ὑψηλὴν μας θέσιν.

Εἶναι εὐτύχημα ὅτι ἡ μεγαλυτέρα μερὶς τοῦ Ἑλλ. λαοῦ ἔχει ἀκόμη πλήρες συναίσθησιν τῶν ὑποχρεώσεων καὶ τοῦ καθήκοντος, τὸ ὁποῖον ἔχει ἀπέναντι τοῦ ἔθνους.

Δὲν ἔσβυσεν ἡ φλόγα τοῦ πατριωτισμοῦ καὶ δὲν ἐνεκρώθησαν τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα, τὰ ὁποῖα ὁδηγοῦν τοὺς λαοὺς εἰς τὸν δρόμον τῆς ἀκμῆς καὶ τῶν μεγάλων ἰδανικῶν.

Ὑστερα ἀπὸ ἕνα καταστρεπτικὸν πόλεμον καὶ μίαν ἐθνικὴν συμφορὰν, ὅπως ὑπῆρξεν ἡ Μικρασιατικὴ, ἦταν ὅλως διόλου φυσικὸν νὰ γονατίσῃ ἡ φυλὴ καὶ νὰ λυγίσῃ ἡ ψυχὴ. Τὸ πλῆγμα τῆς μοίρας ἦταν σκληρὸν καὶ θανατηφόρον.

Χρειαζέται τώρα ἀντίδρασις ἐνεργητικὴ. Χρειαζόνται ἀγῶνες τραχεῖς καὶ ἐπιμοχθοί. Χρειαζέται πρὸ παντὸς θέλησις σιδηρένια καὶ ἐθνικὴ πίστις ἀκλόνητος. Ὅλοι ὅσοι πιστεύομεν στὴν Ἑλληνικὴ ἀρετὴ, ὅσοι νοιώθουμε νὰ τρέξῃ στὴς φλέβες μας τὸ αἷμα τὸ ἀγνὸ Ἑλληνικόν, ὅλοι πρέπει νὰ συνενώσωμεν τὰς δυνάμεις μας καὶ νὰ βαδίσωμε τὸν ἀνηφορικὸν δρόμον ποῦ θὰ φέρῃ στὴν ἀνάπλασιν τοῦ ἔθνους.

Ἐχθροὶ πολλοὶ ἐπιβουλεύονται τὴν ὑπαρξίν μας. Ἐχθροὶ ὄρατοὶ καὶ γνωστοί, ἔχθροὶ ὑποῦλοι καὶ ἀόρατοί. Δὲν εἶναι καμμία ὑπερβολὴ ἂν ποῦμα ὅτι οὐδέποτε τὸ ἔθνος μας διέτρεχε μεγαλύτερον κίνδυνον ποῦ διατρέχει σήμερον. Διότι ὁ μεγαλύτερος ἔχθρός μας εὐρίσκεται μέσα εἰς τὰ σύνορά μας, μέσα στὸ σπίτι μας καὶ ἀκόμη ἀνάμεσα στὴν οἰκογένειάν μας, σαράκι φοβερὸ ποῦ

κατατρώγει κάθε μέρα τὴν ὑπαρξίν μας, μᾶς ἐξασθενεῖ καὶ μᾶς ἀφανίζει. Ἡθὴ καὶ ἔθιμα ξένα πρὸς τὸν τόπον μας καὶ τὸν χαρακτῆρα τῆς φυλῆς μας δηλητηριάζουν τὴν ἐθνικὴν ἀγωγὴν μας καὶ διαστρεβλώνουν τὴν πατροπαράδοτον ἀρετὴν. Τὸ καύχημά μας, ὁ κυριώτερος προμαχὼν μας διὰ τὴν κοινωνικὴν καὶ ἐθνικὴν ζωὴν μας, ἡ οἰκογενειακὴ μας συνήχη καὶ ἡ θρησκευτικὴ μας προσήλωσις δοκιμάζουν ἐπικίνδυνον κινδυνὸν μὲ τὴν παραδοχὴν ξένων συρμῶν καὶ ἰδεῶν. Ὁ εὐκόλος πλουτισμὸς, ἡ πολυτέλεια, ἡ κακῶς ἐννοουμένη ἡ ἐλευθερία τοῦ ἀνηλικίου, ἡ λατρεία τῆς ὕλης καὶ ἡ ἐξαχρείωσις τῆς μοντέρνας γυναίκας συγκλονίζουν ἐκ βάθρων τὴν Ἑλληνικὴν οἰκογένειαν καὶ αὐτὴν τὴν ἐθνικὴν μας ὑπόστασιν. Καὶ ἀφ' ἑτέρου ξέναι ἐπιρροαί, ἐχθροὶ ποῦ ζοῦν μεταξύ μας καὶ κινοῦνται ἐλευθέρως ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Δημοκρατικοῦ πολιτεύματος καὶ ἀπλώνουν τὰ δίκτυά τους ἀνάμεσα εἰς τὰς κοινωνικὰς μας τάξεις ὑπονομεύουν τὴν ὑπαρξίν μας ὡς ἔθνος.

Καιρὸς ν' ἀναβλέψωμεν. Καιρὸς πλεόν ν' ἀνανήψωμεν ἀπὸ τὸν λήθαργον, εἰς τὸν ὁποῖον μᾶς ἔρριψαν αἱ τραγικαὶ πολεμικαὶ περιπέτειαι. Ἀγκαλιασμένοι καὶ ἀδελφωμένοι χωρὶς νὰ παρασυρόμεθα ἀπὸ προσαπικὰ καὶ κομματικὰ πάθη καὶ συμφέροντα ἄς προχωρήσωμεν εἰς τὸν δύσκολον δρόμον τῆς ἐθνικῆς ἀφυπνίσεως. Εἶναι τραχὺς ὁ ἀγὼν, ἀλλὰ διὰ τοῦτο εἶναι ὠραῖος καὶ γυμνός.

Ἴδου διατὶ χαιρετῶμεν τὴν ἐκδοσιν τοῦ «Μακεδονικοῦ ἀγῶνος» μὲ ψυχικὴν ἀγαλλίασιν. Εἰς τὸ πρόγραμμά του εὐρισκόμεν τὴν εὐγενῆ προσπάθειαν ἑνὸς ἱεροῦ ἀγῶνος, ἀπαράλλακτα ὅπως αἱ ἰδρυταὶ του Μακεδονομάχοι ἠγωνίζοντο εἰς τὸ παρελθὸν τὸν ἐθνικὸν ἀγῶνα. Τότε ὑπῆρχεν ὁ σκοπὸς ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς Μακεδονίας ἀπὸ βάρβαρον ζυγόν. Τώρα ὑπάρχει τὸ ὑπέρογον καθήκον τῆς διαφυλάξεως τῶν ἱερῶν τοῦ ἔθνους παραδόσεων καὶ τῶν μεγάλων καὶ εὐγενικῶν ἰδανικῶν του.

Μακεδονομάχοι! Ἔσεῖς ποῦ ὁ ἰδρωτὰς καὶ τὸ αἷμά σας τὸ τίμιον ἐπότι-

ΕΓΚΡΙΣΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

Μετ' ἰδιαίτερας χαρᾶς δημοσιεύομεν τὸ ἀποσταλὲν πρὸς ἡμᾶς ἔγγραφον τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἐγκρίνοντος τὴν ἐκδοσιν τοῦ «Μακεδονικοῦ ἀγῶνος».

ΓΕΝΙΚΟΝ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΟΥ
Γραφεῖον III.—Τμήμα Καν.

Πρὸς

ἀπάσας τὰς Στρατιωτικὰς Ἀρχὰς

«Περὶ ἐγκρίσεως δημοσιεύσεως ὑπὸ τῶν ἀξιωματικῶν ἐν τῷ Περιοδικῷ «Μακεδονικὸς ἀγὼν» ἐθνικοῦ περιεχομένου δημοσιευμάτων τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνος»

Ὁ Σύλλογος Μακεδονομάχων «Παῦλος Μελάς» ἐγνώρισεν ἡμῖν δι' ἀναφορᾶς του, ὅτι ἀπεφασίσθη ἡ ἐκδοσις Περιοδικοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον «Μακεδονικὸς ἀγὼν».

Σκοπὸς τούτου ἔσεται ἡ συγκέντρωσις τῶν πολυτίμων ἀνεκδότων καὶ παντὸς ἱστορικοῦ ὕλικου τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνος καὶ ἡ τόνωσις τοῦ ἔθνικοῦ φρονήματος. Λαβόντες ὑπ' ὄψει αἰτήσιν τοῦ ἐν λόγῳ συλλόγου καὶ τὸν ἐπιδιωκόμενον ὑπὸ τοῦ περιοδικοῦ σκοπὸν

ΕΓΚΡΙΝΟΜΕΝ

ὅπως οἱ βουλόμενοι τῶν ἀξιωματικῶν δημοσιεύουν ἐν αὐτῷ σχετικὰ πρὸς τὸν προμνησθέντα σκοπὸν τοῦ περιοδικοῦ δημοσιεύματα, περιοριζόμενοι ἀπολύτως ἐντὸς τοῦ πλαισίου τούτου καὶ τηροῦντες τὰς σχετικὰς περὶ πειθαρχίας διατάξεις.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Ἀπριλίου 1929.

Ὁ Ὑπουργὸς

Θ. ΜΑΝΕΤΑΣ

σαν τὴν γῆν διὰ νὰ βλαστήσῃ τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας τῆς Μακεδονικῆς γῆς. Ἔσεῖς ποῦ ἐθυσιάσατε στὴν ἱερὰν ἰδέαν ὅτι πολῦτιμον εἶχατε, ὑγείαν καὶ γειάτα, ἔσεῖς ποῦ ἀγαπήσατε μὲ πάθος τὴν Μακεδονίαν καὶ δουλέψατε τόσον σκληρὰ διὰ τὴν ἀπελευθέρωσίν της, ἔσεῖς γενῆτε φρουροὶ ἀκοίμητοι καὶ πρωτοπόροι πάλιν στὸν μεγάλον ἀγῶνα τῆς κοινωνικῆς καὶ ἐθνικῆς μας ἀνορθώσεως.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΚΑΟΥΔΗΣ

ὄπλαρχηγὸς τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνος.



ΤΕΛΛΟΣ ΑΓΑΠΗΝΟΣ ΑΝΘΥΠΟΛΟΧΑΓΟΣ
(ΚΑΠΕΤΑΝ ΑΓΡΑΣ)

Ἐδρασαν ὡς ἀρχηγὸς σώματος εἰς τὴν λίμνην τῶν Γενιτσῶν, ὁπόθεν ἐξεδίωξε τοὺς Βουλγάρους καὶ ἀπέδωκε θάρρος καὶ ἀσφάλειαν εἰς τοὺς κατοίκους τῶν Γενιτσῶν καὶ τῶν πέριξ χωριῶν. Ἐτραυματίσθη εἰς τὴν χεῖρα ἀλλὰ δὲν ἀπεθαρρύνθη καὶ ἐξηκολούθησε τὸν ἀγῶνά του μετὰ παραδειγματικῆς ἀνδρείας καὶ πεποιθήσεως εἰς τὸ δίκαιον καὶ τὴν νίκην.

Ἐφονεύθη ὁμως ὑπὸ τῶν Βουλγάρων κατὰ τὸν ἐξῆς δολιιώτατον τρόπον:

Ἐξήτησαν οἱ Βούλγαροι νὰ συνεννοηθοῦν μαζί του εἰς κοινὴν τάχα δρᾶσιν κατὰ τῶν Τούρκων. Ὁ Ἄγρας ἀνύποπτος καὶ ἀπειρος τῶν πανουργιῶν τῶν Βουλγάρων, ἂν καὶ ἀπετρέπετο ὑπὸ τῶν συντρόφων του, οἱ ὅποιοι ἐπέμενον νὰ μεταβῇ μετὰ τοῦ σώματός του ἐνὸς πλοῦ, ἐδέχθη καὶ μετέβη μετὰ τῶν Ζαφειρῶν Δόγγου καὶ τοῦ Ἀντωνίου Μίγκου πρὸς συνάν-

τησίαν των. Συνητηήθη μετὰ τῶν ἀρχηγῶν βουλγαρικῶν συμμοριῶν τοῦ Ἑλικτάνη καὶ τοῦ Γάνε, οἱ ὅποιοι ὁμοῦ τὸν ἠπάτησαν καὶ τὸν περιεπλάνησαν περιεργαζόμενοι αὐτὸν ἀνὰ τὰ σχισματικὰ χωρία πρὸς ταπεινώσιν. Ὅταν ἐφθάσαν πλησίον τῶν χωριῶν Γραμματίκοβον καὶ Βλάδοβον τῷ ἀπεκάλυψαν πλέον οὗ ἦτο αἰχμάλωτός των καὶ τὸν μὲν Δόγγον ἀπέλυσαν ἵνα φέρῃ 300 λίρας ὡς λύτρα, τὰς ὁποίας καὶ ἔφερε, τὸν δὲ Ἄγραν καὶ τὸν Μίγκον ἀπηγχόρισαν παρὰ τὸ Βλάδοβον.

Εἰς τὸ ἐλεύθερον σήμερον καὶ ἀπὸ Τούρκων καὶ Βουλγάρων χωρίον Βλάδοβον παρὰ τὴν Ἐδεσσαν ἀηγέρθη ὁ τάφος των μετὰ τιμητικῆς ἐπιταμβίου στήλης καὶ τὸ χωρίον μετωνομάσθη εἰς Ἄγραν πρὸς τιμὴν του.

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτιος ἡ Ἐθνικὴ Ὄργάνωσις «ὁ Παῦλος Μελάς» ἀπο-

ΣΤΗΛΗ ΠΕΣΟΝΤΩΝ
ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΝ ΑΓΩΝΑ

Ἀρχίζομεν ἀπὸ τοῦ πρώτου τεύχους τοῦ «Μακεδονικοῦ ἀγῶνος» νὰ δημοσιεύωμεν τὸ μαρτυρολόγιον τῶν ἀγωνιστῶν, τῶν πεσόντων ἀπὸ τοῦ 1904—1907 ἐπιφυλασσόμενοι νὰ συμπληρώσωμεν αὐτὸ εἰς συνεχῆ ἐπόμενα τεύχη, καὶ εἶναι ἀτελείωτον, μεδδούς ἄλλους τῶν ὁποίων θὰ δυνηθῶμεν νὰ μάθωμεν τὰ ὄνόματα καὶ τὸν τόπον, εἰς τὸν ὁποῖον ἕκαστος ἐμαρτύρησεν, εἴτε ἐδολοφονήθη, καὶ οἱ περισσότεροι ἐδολοφονήθησαν—εἴτε ἐφονεύθη εἰς συμπλοκὴν πρὸς τοὺς Τούρκους καὶ Βουλγάρους.

Πολλῶν τῶν σημαντικωτέρων προκρίτων καὶ ὀπλαρχηγῶν θὰ δημοσιεύσωμεν τὴν βιογραφίαν των καὶ τὴν πατριωτικὴν των δρᾶσιν.

- | | |
|------------------------------|-----------------------|
| Ἄνομα καὶ ἐπάνυμον | Τόπος ἐνθα ἔπεσεν |
| Παῦλος Μελάς | Στάτιστα |
| Μαρ. Λυμπερόπουλος (Κρόμπας) | Πετάλινο |
| | Σπ. Φραγκόπουλος |
| | Λειβάδια |
| | Ζαχ. Παπαδάς (Φούφας) |
| | Παλαιοχώριον |
| Ἄντ. Βλαχάκης (Λίτσας) | Ἄσνιτσανη |
| Νικ. Τσοτάκος (Γέρμας) | Λόνιτσα |
| Γεώρ. Σκαλίδης | Ἰβενι |
| Εὐάγ. Νικολοῦδης | Γκορνίτσοβο |
| Χρ. Πραντούνας | » |
| Λεων. Πετροπουλάκης | Ἄσνιτσανη |
| Παναγ. Φιώτης | Μορίχοβον |
| Γεώρ. Λιάπης | Λέχοβον |
| Βασ. Ἐπισκόπου | » |
| Θεοφ. Μακρόγλου | Πρέσπα |
| Κ. Μιχαλογεώργης | Λέχοβον |
| Ἰγν. Χατζηγευστρατίου | » |
| Σταῦρος Ροδάμης | » |
| Παῦλος Καρκάνης | » |
| Χαραλ. Παπαδάς | » |
| Μιχ. Σεμιστῆς | » |
| Ἄθ. Παπαδόπουλος | Κορέστια |
| Θωμάς Μάγγος | » |
| Στ. Γουσόπουλος | » |
| Ἐμ. Μπασδέκης | » |
| Νικ. Μαυροδημήτρης | Προκοπάνα |
| Βασ. Κωστόπουλος | » |
| Δημ. Μαυρονορίτης | » |

τίουσα φόρον τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης ἐτέλεσεν ἐπὶ τοῦ τάφου του ἐπιμνημόσυνον τελετὴν παρισταμένων ὄλων σχεδὸν τῶν μελῶν της μετὰ τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἀρχῶν Ἐδέσεως καὶ παρατεταμένου στρατοῦ, ἐκφωνηθέντων καὶ τῶν καταλλήλων ἐπιμνημοσύγων πατριωτικῶν λόγων.

Δημ. Καραϊσκος	Προκοπάνα
Μιχ. Πρυτάρης	»
Γεώρ. Θανόπουλος	»
Γεώρ. Σφυναρούλης	»
Βασ. Νικηφόρος	»
Κων. Καλλιγιάννης	»
Βασ. Ζαχαρίας	»
Στέφ. Φώτης	»
Ἰ. Ζωγράφος	»
Μιχ. Λέφας	»
Δημ. Σταθόπουλος	»
Στεφ. Κολύμπας	»
Παῦλος Κοζανίτης	»
Χαρ. Παπάζογλου	Περιστέρι
Κων. Τσινάρης	»
Νικ. Μυλωνᾶς	»
Δημ. Λιανδρῆς	»
Ἰωσήφ Σαρτσέτος	»
Ἰωάν. Περιβολάρης	»
Ν. Γαβιώτης	»
Ἄντ. Μπουντούρης	Ἰβενι
Μιχ. Χατζῆς	»
Κων. Κροκίδας	»
Γ. Σαράφης	»
Ν. Τσίτσιρας	»
Ἰ. Κουρμούζης	»
Τράϊκος Στοβίτης	»
Στόϊκος Μήτρου	»
Στογιάν. Ζλάτης	»
Ἰ. Νεμπάκρας	»
Δημ. Μανδῶρος	»
Ἰωάν. Ἰωαννίδης	Ἰσανίτσανη
Παναγ. Πετροπουλάκης	»
Παν. Γκιτάκος	»
Παν. Στεφανάκος	»
Νικ. Γκατζάνης	»
Χρῖστος Κολυβάς	»
Δημ. Σκλαβοῦνος	»
Ἰωάν. Τριανταφύλλου	»
Δημ. Χελάνης	»
Σωτ. Νιμᾶς	»
Σωτ. Μάνταλος	»
Δημ. Οἰκονόμου	»
Παῦλος Δούκας	Ἰζετὲτ
Καλατζῆς	»
Μανώλης Δρακάνης	Γκορνίτσοβον
Ἄν. Τσιτσιριδῆς	»
Μανούσος Γρύλος	»
Ἄ. Κάλφας	»
Ν. Μιλαμπιανός	»
Στ. Κροκίδης	»
Ἐμ. Δασκαλάκης	»
Κων. Παπαγιάννης	»
Ἡλίας Πολυμετᾶς	»
Κυριάκος Κυριάκου	»
Γ. Παπαδάκης	»
Ἰ. Χασιώτης	Γκορνίτσοβον
Ἰ. Κανέλλος	Στρέμπενον



ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
ἢ Κ/ΠΕΤΑΝ ΒΑΓΓΕΛΗΣ

Κατήγετο ἐκ τοῦ χωρίου Στρέβρενου τῆς περιφερείας Φλωρίνης βορειότερον τῆς Κλεισοῦρας.

Κατ' ἀρχὰς ἦτο ἀρχηγὸς καταδιωκτικοῦ ἑλληνικοῦ σώματος (ἀρματολικοῦ), συνοδεύοντος τὸν τουρκικὸν στρατὸν πρὸς καταδίωξιν τῶν Βουλγάρων, ὑποδειχθεὶς ὡς κατάλληλος ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Καστορίας Γερμανοῦ Καραβαγγέλη. Ὑπῆρξεν ἀτρόμητος ὑπερασπιστὴς τῶν ἑλληνικῶν χωρίων, ἐνθαρρύνων τὸν τουρκικὸν στρατὸν, ὃ ὁποῖος εἶχε τρομοκρατηθῆ ὑπὸ τῶν βουλ-

γαρικῶν συμμοριῶν. Ὡς τοιοῦτον τὸν χαρακτηρίζει καὶ ἐπίσημος ἐκθεσις τῆς Ἀγγλικῆς κυβερνήσεως ἐν τῇ Κυανῇ Βίβλῳ καὶ τὸν τιλοφορεῖ ἀρχηγὸν τῆς ἑλληνικῆς «Παγάνας.» Βραδύτερον κατήρτισε καὶ ἑλληνικὸν σῶμα, ἀλλὰ δὲν ἐπρόφθασε νὰ δράσῃ ἀποτελεσματικῶς, διότι ἐδολοφονήθη ἀνάνδρως καὶ ἐξ ἐνέδρας ὑπὸ τῶν Βουλγάρων. Ἐνῶ ἐπέστρεφεν ἐκ Μοναστηρίου, ὅπου μετὰ τοῦ Ἑλλήνου ἱερέως ἐκ Ζελενίου εἶχε προσκληθῆ ὡς μάρτυς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου καὶ μετέβαινεν εἰς τὸ χωρίον του Στρέβρενον ἐνέτεσεν εἰς ἐνέδραν Βουλγάρων κομιτατζήδων μεταξὺ Σόροβιτς καὶ Ἀετοῦ καὶ ἐφονεύθη δολοφονικῶς τὴν 25ην Μαΐου 1904.

Ἐμ. Ἀθυστάκης Στρέμπενον
Γεώρ. Κανδόγας »
Στ. Σουρλεδάς »
(Εἰς τὸ ἐπόμενον τεῦχος συνέχεια)

ΣΥΓΓΡΑΦΑΙ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΥ

Εἰς βιβλία ἐκδοθέντα κατὰ χρονολογικὴν τάξιν

1. Ἐντυπώσεις καὶ Σκέψεις ἐκ περιοδείας ἀνὰ τὴν Μακεδονίαν μετὰ τοπογραφικῶν, ἱστορικῶν καὶ ἀρχαιολογικῶν σημειώσεων.

2. Νοθεύσεις τροφίμων καὶ ποτῶν.

3. Τὰ Χρώματα

4. Πειράματα Φυσικῆς καὶ Χημείας ἄνευ εἰδικῶν ὀργάνων, διδακτικά, ἀπλᾶ, τερπνᾶ.

5. Ἐμπορευματολογία εἰς δύο τεύχη.

6. Χημεία ἐμπορικῆ.

7. Δύο μελέται φυσιογνωστικαὶ τῆς Μακεδονίας.

I. Γεωλογικὴ καὶ πετρογραφικὴ σύστασις τῆς Μακεδονίας.

Ὁ μεταλλευτικὸς αὐτῆς πλοῦτος καὶ οἱ γαιάνθρακες (λιγνίται) αὐτῆς, μετὰ γεωγραφικοῦ χάρτου τῶν μεταλλευμάτων καὶ τῶν λιγνιτῶν.

II. Ὁ Δασικὸς πλοῦτος

τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Δυτικῆς Θράκης.

8. Φυσικὴ ἐμπορικῆ εἰς δύο τεύχη (ὑπὸ τὰ πιεστήρια).

ΣΩΤΗΡΙΟΣ Β. ΡΑΔΙΣΗΣ

ΟΔΟΝΤΟΪΑΤΡΟΣ

ΟΔΟΣ ΠΑΣΤΕΡ 23

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Πτυχιούχος του Έθν. Πανεπιστημίου Αθηνών

Ανώδυνος εξαγωγή οδόντων

Έφαρμογή τελεία, Έργασία ήγγυημένη

ΥΑΔΟΠΩΔΕΙΟΝ

ΤΟ

“ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΝ,,

ΝΙΚΟΛΑΟΥ Χ” ΜΙΧΑΗΛ

Είδη πορσελάνης έμαγιέ, σερβίτσια άρζαντέ, λαβομάνα,
μαχαιροπήρουνα κ. λ. π.

Όδός Βασιλέως Έρακλείου 19

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΟΠΛΟΠΩΔΕΙΟΝ & ΟΠΛΟΔΙΟΡΘΩΤΗΡΙΟΝ

ΣΩΤΗΡΙΟΥ Β. ΣΚΕΜΠΕ

ΟΔΟΣ ΕΓΝΑΤΙΑ ΑΡΙΘ. 75

ΕΝΑΝΤΙ ΚΑΦΕΝΕΙΟΥ “ΣΜΥΡΝΑΪΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ,,

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Πωλούνται κυνηγετικά όπλα, περίστροφα, φυσίγγια, είδη
κυνηγετικά και έκρηκτικά Υλαι

Άγοράζονται και πωλούνται διάφορα όπλα και περίστροφα

= ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΑ =